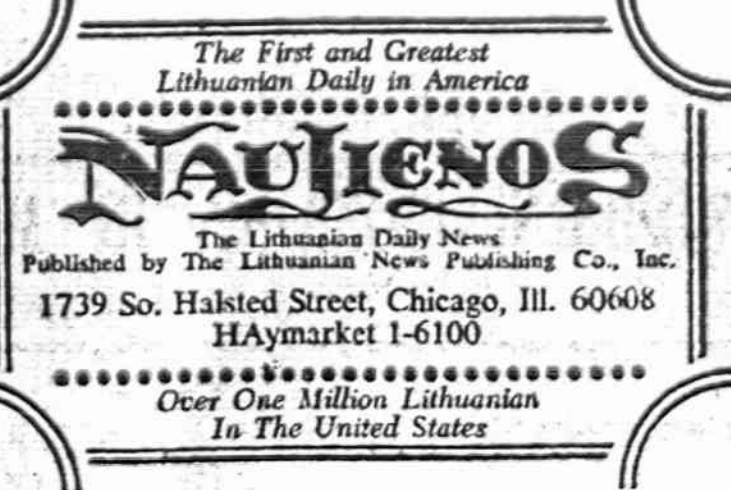

NAUJIENOS

ETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. Ketvirtadienis, Rugsejo-September 2, 1976 m.

VOL. LXI

Price 15c

NO. 208

DIKTATORIUS ŠIAUR. KOREJĄ RUOSIA KARUI

"REVOLIUCIONIERIAI" HARRISAI GAVO 11 METŲ KALĖJIMO

LOS ANGELES. — Simbioninės armijos revoliucionieriai Emily ir William Harrisai rugpjūčio 31 buvo nuteisti kalėti po 11 metų. Tai aukščiausia bausmė kokią teisėjas Mark Brandler galėjo skirti. Jie buvo kaltinami ginkluotu apilėsimu vienos sporto krautuvės, pavogus vieną automobilį ir pagrobęs asmenį.

Krautuvės apilėsimas įvyko 1974 m. Los Angeles priemiestyje Inglewood. Apilėsimas dalyvavo ir dienraščio leidėjo dukterė Patricia Hearst, kuri pradėjo iš automobilio šaudyti, norėdama Harrisais padėti pabėgti, apilėšus sporto krautuvę. Patricia bus teisama vėliau.

Nuteistojai Emily Harris pasuktinėje kalboje, kreipdamasi į publiką ir reporterius teismo salėje, pasakė: "Aš negaliu kęsti taip žemai prieš teisėją ir prašyti pasigailėjimo. Aš esu revoliucionierė teisme, kur teisėjas už kelių minučių turės didelį malonumą uždaryti mane į kalėjimą". Ji teisėją apibūdino kaip "kerštingą maniaką".

Banko tarnautojų suktybės

Du banko tarnautojai, Ford City banko viceprezidentai, Bruce de Beede ir William J. Quinn sugalvojo pasipelninti. Jie, Beede, Quinn ir Orlak įsteigė statybos bendrovę "Orlak Construction Co.", kuri pradėjo knisti žemę ir rausti pamatus namams Willow Springs vietovėje. Tiems darbams 1972-74 m. laikotarpyje Orlak statybos bendrovė išminėto banko gavo 3-jų mil. dol. paskolą. Gi banko tarnautojai už gerai sugalvotą "biznį" išstatybos bendrovės gavo po 10 tūkstančių dol. Vėliau Beede dar pasiėmė 21,000 dol.

Zinoma, pradėti Willow Springs statybos darbai niekad nebuvo užbaigti — Orlak Construction Co. subankrutavo.

Gera pradėta, bet blogai baigta "biznį" į viešumą iškėlė The Sun-Times ir WMAQ-TV reporteriai.

Nerimauja P. Afrikos mulatai

JOHANNESBURGAS. — Pasirodo, kad P. Afrikoje rasinių atžvilgių yra kelios klasės gyvenytojų: baltieji, juodieji, mulatai ir aziatai, kurie vieni nuo kitų laikosi nušalimai.

Rugpjūčio 31 d. mulatų klasės jaunuoliai keliose P. Afrikos vietose rengė demonstracijas, kurias policija išvaikė ašarinėmis dujomis. Koks 500 mulatų demonstrantų, pritardami juodiesiems, demonstravo Spandau vietovėje, 200 mylių į šiaurę nuo Port Elizabeth. Demonstrantai reikalavo paleisti suimtą kun. Allan Hendrickse, P. Afrikos darbininkų partijos lyderį kitus.

Apie 300 maišytos rasės studentų demonstravo Sivertone, netoli Cape Town. Taipgi buvo demonstracijų Cape Town juodųjų mokyklose, kur policija nesikišo.

IS VISO PASAULIO

Du uraganai šėlsta jūroje

MIAMI. — Du uraganai — Frances ir Emmy siaučia Atlanto vandenynėse, bet autoritetų tvirtinimu kontinentui nėra vienas negresia. Uraganas Frances, sukdamas po 100 mylių per valandą vėjo greičiu, šiuo metu yra apie 800 mylių į pietryčius nuo Bermudos ir nuo 10 iki 15 mylių per valandą varosi šiaurės kryptimi. Pranešimai praneša, kad gali pasuktis į šiaurės rytus, Emmy besisukdama 75 mylių per valandą vėjo smarkumu varosi tolyn į atvirus Atlanto okeano vandenis.

Vulkanas dar gali sprogti

POINTE-A-PITRE, Gvadelupė. — Juodųjų dūmų ir baltųjų garų didžiulis stulpas mažiausiai mylios aukštumo tebekyla į dangų ir nauja sukrėtimų serija drebiną arti 5 tūkstančių pėdų ugnikalnį. Mokslininkai tvirtina, jei vulkanas neapsiramins, jis turės sprogti, dėlto gyvenytojai perspėjami kol kas laikytis ko toliausiai. Nuo pirmadienio vakaro 8 val. nepasakyta iki kol seismografai užregistravo 464 stiprius salos sudrebėjimus, dvi valandas ramybės ir vėl 320 sukrėtimų.

Žudynėmis norėjo paveikti JAV rinkimus

BANGKOK, Tailandas. — Pietų Korėjos ambasadorius Tailandas, Kun Park, pasakė, kad šiaurės Korėjos komunistai rugpjūčio 18 d. kirviu nužudė du Amerikos karininkus manydami tuo būdu paveikti Jungtinių Valstijų prezidento rinkimus tai prasme, kad Amerika atšauks iš Korėjos savo kariuomenę.

Airiai ruošiasi sunaikinti IRA?

DUBLINAS. — Airijos (Irlandijos) ministeris pirmininkas Liam Cosgrave savo kalboje airių parlamente pareiškė, kad jo vyriausybė yra pasiryžusi sunaikinti Airių Respublikos Armijos (IRA) partizanų, kurie sudaro Airių valstybei rimtą grėsmę. Cosgrave specialiai suatostogų, norėdamas, kad priimtų keletą griežtų prieš IRA terorą nukreiptų priemonių.

Cigarečių pardavimas nemažėja

WASHINGTONAS. — Agrikultūros departamentas žiniomis, pasaulinė cigarečių produkcija kelinti metai menkai temazėja. Sumažėjimo rekordą tebeturi 1974 metai, kuriais sumažėjo 3 nuosimčiai, o 1975 metais 2.2 nuosimčiai. Tik 2 nuosimčių produkcija reiščia 3 trilyjonių cigarečių arba 192.5 bilijonų pakelių sumažėjimą ar padaugėjimą.

Paskutinis metais dažniausiai Chicago renginiuose buvo sutinkama Šmėliauskiene vadovaujama "Grandis". Paveiksle matome šios grupės šokėjus, šokančius "Blezingelę". "Grandis" atnešanti sėkmadienį šoks rušijoje Tautinių Šokių šventėje.

PRASIDEDA AMERIKOS KVIEČIŲ PARDAVIMAS SOVIETŲ SAJUNGAI

Per 1976-77 metus 4,624 milijonų tonų

WASHINGTONAS. — Agrikultūros departamentas antradienį pranešė, kad Sovietai užsakė dar 275,000 metrinių tonų Amerikos šių metų derliaus kviečių už \$34.6 milijonus.

Departamento pranešėjas pasakė, kad su tais 10 milijonų bušelių, kurie bus išvežti po ateinančio spalio 1 dienos, pakeliamas Amerikos grūdų pardavimas Sovietų Rusijai per 1976-77 metų sezoną (pirmaisiais Sovietų ir Amerikos grūdų prekybos penkerių metų sutarties metais) iki 4,624 milijonų tonų.

Pardavimą padarė viena privati firma, kurios vardas nepaskelbtas.

USDA — Jungt. Valst. Agrikultūros departamentas pareigūnai mano, kad Sovietai per ateinantį 1976-77 metų sezoną pirs viso apie 8 milijonus tonų, tai yra mažiau kaip pusė 16.5 milijonų tonų, kurias jie pirkė 1975-76 metų sezonui, kadangi jų pėdų derlius 1975 metais buvo blogas, vos apie 140 milijonų tonų, o šiomet laukiama 195 milijonų tonų.

Rastas negyvas Čikagos pirklys

KALIFORNIA. — Prieš metus laiko Čikagos retų monetų pirklys Raymond Yablun, su 150,000 dolerių vertės retų monetų rinkiniu, prapuoė Los Angeles mieste. Dabar jo lavonas buvo rastas 300 mylių nuo Los Angeles tarptautinio aerodromo Sierra kalnų vienoje dauboje. Lavoną rado rugpjūčio 28, bet policija nieko anksčiau nepanešė iki nesurinko reikiamų įrodymų, nusikaltėliams suimti.

Policija suėmė tris įtartinus tipus: Frank Albert Lapa, Lee Samuel Rusetos ir Powell Clayton Crosby.

LOVELAND, COLO. — Buvęs liepos 31 d. potvynis didžiajame Thompsono slėnio parke, staiga išsiliejęs upei, prigludė 129 asmenis. Kiti 50 tuo tarpu skalto ma dingusiais.

Laimingas Dubauskų tėvas

Ignas Dubauskas, jau šiaip laimingas dviejų gerų sūnų — Igno ir Edmundo — tėvas ir geros žmonos vyras, praėitą sėkmadienį laimėjo pusę milijono kruzeirų.

Dubauskų tėvas kartas nuo karto nusiperka Brazilijos loterijos bilietą. Iki šio mėto laimėjo praėitą jam pro šalį, bet praėitą sėkmadienį jį padarė turtingu žmogumi — davė jam pusę milijono kruzeirų. Visų pinigų jis negalės išleisti ir turės dauguma palikti darbšties savo vaikams. Ignas augina šeimą Chicagoje, ir Edmundas turi didelę gazolino stotį prie labai judrios Brazilijos plento sankryžos.

1977 metų auto modelių kainos

Automobilių gaminančių bendrovių 1977 m. auto modelių paskelbtos kainos pakibo ore, kai plieno fabrikai plieno kainų pakelimą atidėjo iki 1978 m. sausio 1 d.

Automobilių gaminančių bendrovės buvo paskelbusios, kad 1977 m. naujiems modeliams autotai kaina pakilsianti 269 dol. Bet dabar, susimaišius reikalams, jos nežino kas daryti. General Motors bendrovė visdėlto nusprendė palikti kainos pakelimą 5.8%, teisingamiesi, kad j automobilių gamybos kaštus turi įtakos ne tik plienas, bet ir pakilę darbininkų uždariai ir kitos padidėjusios išlaidos.

G. Motors tikisi 1977 m. Pontiac markės auto masinių parduoti 900,000.

Guadelupės vulkanas sužeidė mokslininkus

POINTE-A-PITRE, Gvadelupė. — La Soufriere vulkanas staiga ir netikėtai "atsibudęs" pirmadienį pradėjo smarkiai spaudyti akmenimis ir vėmė lavinas purvo su pelenais, užklupdamas dvylika mokslininkų 4,900 pėdų aukštyje ant pačios kraterio briaunos. Stebuklingu būdu visi išsigelbėjo, bet penki buvo sužeisti, du iš jų gana rimtai. Visi nugabenti į Pointe-a-Pitre ligoninę.

Haroun Tazieff, vulkanologas iš Paryžiaus, pasakė: "Aš maniau, kad teks mirti. Stebuklas, kad mes išlikome gyvi. Akmenys pradėjo aplink mus kristi, nuo obuolio iki kubinio jardo didumo. Mes buvome prie pat kraterio, kai staiga pamatėme akmenis su pelenais iš apačios prasilaužiant. Tuo pačiu metu pajutome kalno drebinimą, kurs truko 11 minučių".

JAV-bių geologas Dr. Richard Fiske pasakė, kad kalno erupcija buvo labai didelė. Visi ženkmlai rodo, kad erupcijos (išsiveržimai) darosi kaskart smarkesni. Bet nežinome, ar šis buvo pasakutinis prasiveržimas prieš artėjantį didįjį išsiveržimą", pasakė kitas iš dvylikos.

Sekr. Kisingeris sako

FILADELFIJA. — Sekr. Kisingeris, kalbėdamas vienoje mokykloje Filadelfijoje, pasakė, kad Pietų Afrikos abejingumas nesiderina su jokia žmoniškumo dėsniu. Esą, jokia sistema, kuri veda į rauses ir neramumus, negali būti priimtina. Kisingeris tai sakė, turėdamas omenyje Pietų Afrikos juodųjų riaušes.

Sekr. Kisingeris pareiškė, kad jis susitikęs su P. Afrikos ministru pirmininku John Vorster Šveicarijoje ir stengsis jį įtikinti pakeisti P. Afrikos gyvenimo galimybių ir lygybės pagrindais, prisilaikant žmoniškumo.

Sekr. Kisingeris Londone bus rugsejo 3 ir kalbės su Britanijos užsienio reikų ministru Anthony Crosland.

BE KARO NUOTAIKŲ KIM IL SUNG NEPAJĖGIA VALDYTI KRAŠTO

Zinovai tvirtina, kad diktatorius yra kvanktelėjęs ir labai pavojingas

SEOUL, Korėja. — Fastabus Chicago's Daily News reporteris Keyes Beech iš Pietų Korėjos sostinės praneša, kad nuotaikos krašte nepaprastai įtemptos. Karo vadai susitinka Panmunjome, bet jie nieko nesutaria. Amerikiečiai pareikalavo, kad būtų nubausti tie šiaurės oKrėjos kariai, kurie kirviais kastuvais ir geležiniais vėždais puolė medį karpančius amerikiečius ir du karininkus vietoje užmušė. Amerikos adm. Mark F. Frudden aiškiai pasakė šiaurės Korėjos karo vadui, kad pirmo eilės privalo būti nubausti Amerikos karių žudikai, bet korėjiečiai šito klausimo nenori svarstyti. Šiaurės Korėjos karo vadas, gen. Kyong pareiškė, kad jis neturįs instrukcijų šiam klausimui svarstyti. Jis priminė, kad šiaurės Korėjos prezidentas Kim Il Sung apgailestavęs amerikiečių mirtį, bet tuo viskas ir pasibaigė.

Šveicarų kariuomenė svetimoje žemėje

BERNAS. — Rugpjūčio 26 d. naktį nedidelio Liechtensteino kaimelio Iradug gyventojai buvo prkelti iš miego neįprasto triukšmo: "Klipu-klapu klipu-klapu, klipu-klapu". Jie, iškišę per langus galvas, pamatė šveicarių kariuomenę, kuri buvo užėmusi jų kaimelį.

Pasirodo, kad tai buvo paklydę šveicarijų kariuomenės 75. kareiviai — 25 pėsti ir 50 raitų.

Šveicarijos gynybos ministeris paprašė Liechtensteino suprasti mažytį incidentą kurs įvyko tamsią rugpjūčio naktį ir vietovėje, kur tokie dalykai gali atsitikti — be kelio, kalnuose ir tarp krūmų.

Šveicarai sako, jog tai nieko stebėtina: juk jie nėra atsiriboje nuo kaimynų, kaip kiti kraštai kad daro, spygliuota vielos tvora, užminuotais laukais ir automatais sargybiniais. Tai sakydami, šveicarai turi omenyje geležinės uždangos sovietų sieną.

Rodezijos "karas"

Rodezijoje veikia Mozambike išmokyti juodųjų partizanai. Jie pakasa minas, padega ūkius, nužudo ūkininkus bei policininkus ar kareivius. Prekių transportai bei keleiviai palydimi ginkluotų palydovų, o ir patys keleiviai važiuoja apsiginklavę. Rodezijos apsaugos daliniai paskutinėmis dienomis nušovė 22 tokius juodųjų pogrindžio partizanų. Šiais metais iš viso jau buvo Rodezijoje 891 juodųjų pogrindžio partizanai bei teroristai.

Raudonoji Kinija susidomėjo erdvėmis

HONG KONG. — Kinija praėitą pirmadienį sėkmingai iššovė į erdves jau šeštąjį žemės satelitą, pirmuoju pradėdama 6 metų, praneša naujoji Kinijos žinių agentūra. Penktasis satelitas buvo iššautas praėitų metų gruodžio 16 diena. Spėjama, kad kinai savo satelitais seka Sovietų karinę veiklą arba ruošiasi skridimams į erdves su žmonių įgula.

Šiaurės Korėja pasiūlė padalyti demilitarizacijos zoną visame pasienyje ir reikalavo, kad šiaurės Korėja ir Jungtinių Tautų jėgos imtų visą atsakomybę, bet Amerikos admiralas pranešė korėjiečiams, kad šitas planas neįprastinis. Demilitarizacijos zona buvo padaryta konfliktams išvengti, o jeigu ši zona bus padalyta, tai konfliktų bus žymiai daugiau. Atmetus šiaurės Korėjos pasiūlymą, neatrodo, kad šiaurės imtųsi kitos iniciatyvos. Amerikiečiai nenori klausyti apie kitus pasiūlymus, kol šiaurės diktatorius nenubaus žmogžudį. Amerikiečiai turi filmus viso korėjiečių užpuolimo. Gali nustatyti, kurie kareiviai kirtos smūgius ir kurie karininkai įsakinėjo. Bet šiaurės Korėjos vadas apie tai nenori klausyti.

Reporteris KeyesBeech turėjo progos išsikalbėti su prof. Kim Jun Jep, kuris vadovauja institutui šiaurės Korėjos vadas ir jį tikslams tyrinėti. Institutas pirmininkas yra įsitikinęs, kad šiaurės Korėjos diktatorius Kim Il Sung yra kvanktelėjęs, todėl iš jo galima laukti bet kokių netikėtumų. Korėjiečiai yra įsitikinę, kad pats diktatorius įsākė karius praveisti užpuolimą Panmunjome, bet vėliau apgailestavo. Visi supranta, kad jis negali bausti užpuolime dalyvavusių karių, nusikaltusių pagal jo paties įsakymą.

Bet šiaurės Korėjoj platina mi naujai pagaminti dideli pladkai, kuriuose amerikiečiai vaizduojami baisiausiais imperialistais, turinčiais ilgus dantis ir stiprius nagus. Prezidento Fordo įsakymas panaudoti stiprią karą įėgą tuojuo po Panmunjomo žudynių galėjo kiek atšaldyti diktatorių. Bet šiaurėje stengiamasi nuotaikas įkaitinti kaip tai buvo daroma 1950 metais, prieš įsiveržimą į Pietus. Tada šiaurės korėjiečius ginklavo ir kurstė Maskvos ir Pekino komunistai, bet šiandien abejojama, ar Kim Il Sungas turės drąsos pradėti naują įsiveržimą į Pietų Korėją. Specialistai tvirtina, jog tai esąs pats didžiausias jo gyvenimo noras.

Silts
Saulė teka 6:16, leidžiasi 7:24

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Rezoliucijos kitiems, tik ne sau

Dėstos 34 nr. humoro puslapyje "Pagirnis" rašoma rezoliucijų reikalu. Pati pradžia yra visai taikli:

— Rezoliucija yra veikėjų bei darbuotojų sąžinės palengvinimas. Rezoliucija yra pagidavimas, kad kas nors kitas dirbtų, veikty, plūstų. Rezoliucija tinka detentės laikais, nes rezoliucija nėra reikalavimas. Patogu po suvažiavimų bei simpoziumų paskelbti rezoliuciją ir su atlikto darbo nuojūtais išsiskirstyti namo. Kaip kitaip? Suvažiavo, debatavo, alų gerė kibirais, ir rezoliucijų nepaskelbė! Tad skelbime, nelikime be ženklo, kad žmonėmis buvome...

Visai panašią rezoliuciją bei nurodymus žmonėms paskelbė Drągas 197 nr. kultūrinio priedo Ketinėj parastėj. Su bevardžiais jos autoriais yra taip supažindinama:

— Aisvojo pasaulio lietuviai iš Amerikos, Australijos, Belgijos, Ispanijos, Italijos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Prancūzijos, Šveicarijos, Švedijos ir V. Vokietijos, susirinkę į 12-ą Lietuvos studijų savaitę Chatilly Kultūros centre, Prancūzijoje, savo paskaitose, diskusijose, maldose, literatūros bei muzikos kūriniams daug kartų prisiminė tėvynę Lietuvą ir savo tautiečius pasauly.

Jie žmonėms duoda tokius nurodymus:

1. kvieisti savo tautiečius laisvajame pasauly sueti į glaudesnius santykius su Lietuvos kaimynais, neišskiriant demokratinių rusų bei lenkų, kad visi bendrai greičiau pasiektų laisvo valstybinio apsisprendimo Europos tautų šeimoje;

2. kvieisti dalyvauti tautiečių tarptautiniuose sąjūdžiuose, kurie gina krikščioniškos dorovės principus, asmenų neliečiamas teises bei visų tautų laisves, nes pakilimas iš moralinio pasyvumo bei pakrikimio daug padėtų Vakarų pasauliui atgauti stiprybę, o mūsų tėvynei Lietuvai — laisvę.

Hi šiol visą tuziną metų panašių studijų amžini studentai savo paskaitose ir rezoliucijose rašydavo apie bendradarbiavimą ir rezistenciją, taikindami sau bendradarbiavimo uždavinius, palikdami užrūstomis buromis ir surištomis rankomis pavergtiems tautiečiams rezistenciją. Kad Amerikos Lietuvių Taryba jau senai dirba daugumą žmonių darbų, jie nenorėjo nė žinoti ir griūdami ji, uoliai vykdė Sofienfeldto doktriną. Daugelis jų vadinas frontininkais, nors neatskiria kariškos lauko virtuvės nuo artilerijos pabūlo.

S. Pašilytė
Vėliavos Washingtono ir Marquette Parke

National Review žurnalas rugsėjo 3 numeryje rašo, kad New Yorko kongresmanas Walsh yra susirūpinęs General Services Administration administratorių galkais pirkti nereikalingus daiktus, laukiant kol jie pa-brangs...

Jos įstaigos vadovybė gavo pasiūlymą pirkti 107 vėliavoms stiebus, nuličius iš aluminijaus.

Amerikos patriotas Benjaminas Franklinas norėjo, kad Amerikos herbas ir tautinis paukštis būtų ne plikagalvis erelis bet laukinis kalakutas. Dabar kai kurie jį norėtų pakeisti balandžiu su nuleista uodega...

Prie tų stulpų yra elektroniniai įtaisai, kurie saulei leidžiantis nuleidžia vėliavą ir gražiai ją sulanksto taip pat padeda į dešę, o rytą saulei tekant vėl pakelia. Visas tas malonumas tada kainavo tik \$3,409 už kiekvieną stiebą su visais įrengimais.

Bet GSA gaspadoriai pradėjo galvoti, kad ilgose laiko distancijose būtų pigiau pirkti nerūdyjancio plieno stulpus, mokant po \$10,000 už kiekvieną. Besvarstant šias galimybes, aluminijaus stieba ir įrengimų kainos pakilo iki \$10,479. Tada ir buvo nupirkti tie 107 stulpai su automatiškais pakėlimo ir nuleidimo įrengimais.

Istorija baigiasi tuo, jog padarius tą tranzakciją, prez. Fordas pasirašė įstatymą, kad vėliavos dabar gali plevesuoti 24 valandas visokio oro sąlygose.

LB Marquette Parko apylinkė, vadovaujama Jono Vaičiūno, kadaise įrengė parapijos aikštę, 2 vėliavoms stiebams. Viskas buvo gerai ir gražiai, bet paskutiniu laiku vėliavos ant tų stulpų įsigėdė kelti Frontininkų Bendruomenė (FB) ir tos organizacijos garbės pirmininko broliis keliant vėliavą pakėlė trūkumą ir sutrikdė deramą ritmą. Išvengimui tokių incidentų Magaryčių darbuotojai siūlo įsigyti automatus vėliavoms kelti ir nuleisti, tam reikalui įsteigiant bendrą fondą. S. Bukis

Milijonierius ir slaugė

Senas milijonierius atvyko gydytis į ligoninę. Jis nuolat skaukė jauną gražią slaugę visokiems patarnavimams: atidaryti langą ir jį vėl uždaryti, atnešti su leda is ir be ledų vandens, pakelti ir vėl nuleisti lovos galvugali ar kojgalį ir dar visokių patarnavimų.

Išvarginta nuolatinio lankymo, slaugė guodėsi daktarui, kuris patarė būti kantriai, nes gal tas milijonierius prašys būti jo žmona. Slaugė abejingai atsakė:

— Gal būt ir prašys, kai išbaigs visus kitus savo reikalavimus...

Paaiškėjo liga

Urėdas tarnautojui: — Sakyk, kū tai peiškia? Kažkas neseniai telefonavo, įkad šiandien sergi ir neateisi į darbą, o tu jau čia esi.

Tarnautojas: — Tas mano draugas yra tikras užuomirša. Tai turėjo būti rytas, o ne šiandien.

Amžinas ratas

Iš skudurų dirba gerą popierių, iš to popierio dar pinigų, pinigai sukuria bankus, bankai duoda paskolas, skolas veda žmonės į neturtą, neturtas viską pavertia į skudurus...

Kongresmanas pas indėnus

Vienas kongresmanas, priklausančias Vidaus reikalų komitei, rinkimines propagandas metu atvažiavo į indėnų rezervatą ir susirinkusiems to rezervato gyventojams dėstė indėnų reikalus:

— Dabar ateina nauja gadyvė indėnams: aš jums prižaduo cėresnes mokyklas ir amatų mokyklas.

— Hoya, hoya, — pritarė unitonu indėnai, o atstovas tęsė toliau savo pažadus:

— Aš jums žadū geresnes ligonines ir geresnę medicinos priežiūrą...

— Hoya, hoya, — dar garsiau skaukė indėnai, gi atstovas pradėjo žarstyti dar labiau gėrybes:

— Mes dabar esame lygūs, kaip broliai, ir tiesiamie vieni kitiems pasitikėjimo ranką...

— Hoya, hoya, — skardėjo indėnų balsai visame ore. Po prakalbos atstovas pareiškė norą pabrėžti indėnų augimus jaučius. Indėnų vadai mielai sutiko.

Šunys dažnai mėgsta pavaidinti didelius ponus ir ponias, o kartais net ir cigarete užtraukia. Paveikslas matome pasipuošusią amerikiečių kalę, vadinamą Susan, bet šalia tupinti josios duklė Candy visai nesistebi motinos noru pabūti tuo, kuo ji nėra.

ko parodyti ir sakė:

— Prašau eiti šia kryptimi. Tik saugokis — neimink į hoya...

Modernių laikų demokratai

Studijų savaitę du fronto bendruomenininkai kalbasi apie šį ir apie tą. Vienas jų staigos minties pagautas klausia kitą: — Drauguži, ar daug tu žinai atgimstančios Lietuvos XVIII, XIX ir XX amž. kovotojų bei veikėjų raštus, jų mintis ir bendrai, jų siekius?

— Tai, kad jie yra mirę, — atsakė kitas. — Nėra reikalo žinoti.

— Bet ar klausimas nebūtų įdomus?

— Visai ne, nes jie priklausė visokioms partijoms ir turėjo savo pažiūras, tik ne mūsų, — atsakė tvirtas savo partijos ideologas.

Piršlybos

Ponas Gegužis, su jūsu Onute esu susitaręs vestis; ar jūs nebūsitate tam priešingas?

— Ar jūs geriate? — paklausė Gegužis.

— Mielai, su malonumu, bet pirmiausia pakalbėkime vestuvių reikalais.

Sovietiškų skrybių priežastys

Sovietų Rusijoje daug vedasi, bet daug ir skiriasi dėl vargo. Viešame skrybių teisme kolchozinkas skundžia žmoną ir prašo išskirti, kadangi jo žmona naktinai ir butuką įsiveda ožką. Teisėjas smalsumo pagautas klausia:

— Kodėl ji taip daro?

— Lauke ožką pavogty.

— Hm... — numykė teisėjas ir pagalvojęs vėl klausia:

— Ar nesipriešina tavo žmona atidaryti langą arba duris?

— Su tuo aš nesutikčiau, — atsakė kolchozinkas. — Išbėgtų mano visi kralikai ir karveliai...

Džentelmeno skelbimas

Anglijoje dar yra džentelmenų. Londono "Times" dienraštyje buvo toks skelbimas:

— Mr. Guy Bellamy prašo savo draugus ir pažįstamus nesusiplykti, jei jis, sutiktas gatvėje, neatsako į sveikinimus. Tai visai ne dėl to, kad būna girtas ar išdidus, bet dėl to, kad yra trumparegis.

Astri skeveldra

Lyvia Bražėnaitė-Garsienė, patiekia "Laisvosios Lietuvos" 17 nr. ketletą šiems laikams charakteringų dalykų, kuriuos bendru vardu pavadino "Skeveldromis". Jos šiek tiek primena žurn. J. Cicėno Dienų skeveldras Naujienose. Štai viena L. Garsienės skeveldra:

— Jungtinės Tautos žada pasiųsti apie 23 mil. dolerių Pietų Vietnamui paremti komunistų planus išskeldinti minias žmonių iš miestų į "kaimelius" ir "ūkius", kad išrišus "spūsties miestuose" klausima. Kombodijos komunistai net be JTO pagalbos tai jau įvykdė, ta pačia

proga iki šiol išžudydami jau virš 10% tautos. Mūsų laimė, kad JTO dar neegzistavo 1941 metų birželįje. Įsivaizduokite, kaip Stalinas būtų galėjęs Lietuvą su tvarkyti su tokia pat moraline ir finansine parama...

Medžiotojų nuotyčiai

Medžiotojų ir žuvaltojų pikniške kalbėjosi du medžiotojai, apstoti būrio meškeriojų ir alutį gurksnodami kalbėjosi. Pirmasis gyrėsi:

— Vieną kartą praeitą sezoną išėjau medžioti. Išvaikščiojau mišką skersai ir išilgai, bet nieko gero nemačiau. Pavargęs atsisėdau po medžių ir užsnūdau. Mane pažadino paukščių čiauškėjimas. Žiūriu — virš galvos ant medžio šakos sutūpusios kurapkos. Aš tuoj už šautuvo ir pui! Tikėsite ar ne, kulka pralindo šaka, lisdama padarė plyšį, į kurį įstrigo kurapka kojų. Taip aš visas jas gyvas ir susirinkau į savo tarbą...

Jam baigiant savo pasaką, kitas medžiotojas jau laukė prasižiojęs pasakoti savo nuotyki:

— Tai niekis. Aš pasakosiu kaip man nutiko. Išėjus medžioti, žibriu, kad dešinėje skrenda pulkas laukinių žąsų. Kai pradėjau į jas taikyti, kairėje pusėje išgirdau trūkumą. Žiūriu, gi bent 10 kalakutų nutūpę į medį. Tuojau nukreipiau savo šautuvą į juos, nes jau artinosi kalfakutiųjų šventės. Jau buvau nutaikęs, kai prie ilio kojų sušnyptė gyvatė. Turejau šauti tai gyvatę, nes tai buvo pavojingiausia; pati būdurybė. Ir šoviau. Ir žinotė ką: sprogo mano sūdrėkės šautuvo vamzdis, bet viskas baigėsi laimingai — dešiniojo vamzdžio šratai pataikė tiesiai į pulką žąsų, kairiojo — į pulką kalakutų, o vaikišis pataikė tiesiai į gyvatės gerklę. Tik sprogimo trenksmas mane aukštelininką įstūmė į žerą. Bet tai buvo irgi mano laimė. Viena auliniamė bate radau penksvarinę lydeką. Meškeriojas Negalėjo nusikalsti

Senas negras atėjo į rinkimų būstinę užsiregistruoti balsavimams. Raštininkas klausė:

— Kodėl vaikai užgimę verkia? — Todėl, kad dar nevalgę nė negėrę, o jau turi \$1,700 federalinės skolas.

— Kvaliys gali užduoti daugiau klausimų, negu protingasis atsakyti.

— Įvairūs priežodžiai: Moterys ir pinigai gali jėiti visur (japonų). Atdaros durys net šventajai sugundo (ispanų). Savas sava ir tamsoje suranda (lenkų). Kas pyksta ir karščiuoja, tas gadina sau kraują (lenkų). Mergaitės laimė yra jos veide (junktų).

— Kaip pavardė? — George Washington, — išdidžiai atsakė juodis, o raštininkas tas proga norėjo pajaukauti, prisimindamas seną anekdotą:

— Well, George, tai tu būvai tas neklaužada jaunikaitis, nukirtęs vyšnios medelį?

— No Sir, tai tikriausiai ne aš, nes aš nesu dirbęs jokio darbo visą savo amželi...

Pelnas be rūpestio

Du pagyvenę Marquett Parko tautiečiai kalbasi:

— Reikėtų pereiti į kokį nors biznį. Jau nusibodo garažai šiuoti. Norisi lengviau ir be rūpestio duoną užsidirbti. Ar nežinau kartais koks biznis geriausias?

— O taip. Įsitaisyk ledų fabriką Aliaskos šlaureje. Neturėsi konkurencijos, bus lengvas darbas ir be rūpesčių...

Magaryčios

• Taveranos lange pastebėtas toks skelbimas: "Mes pirmieji pareiškimus išstoti iš Alcoholice Anonymous organizacijos".

• Blaivybės draugijos susilaukė smūgio, kai Anglijos karališkoji gyvulių globos draugija kreipėsi į teismą ir laimėjo bylą, kad savininkas liautųsi girdes alum Geronimo — didžiausią visame pasaulyje sraigę. Vykdamas į potvarkį sraigę užsidarė savo kiate ir netrukus nugaišo.

• Žiovalys yra tikrosios nuomones ženklas ir jos pareiškimas be žodžių.

• Miškai būtų labai mōhotoniški, jei juose giedotų tik gražius balsus turį paukščiai.

• Berniukas norėjo būti astronautu ir jį visą laiką vaizdavo vien todėl, kad nereikėtų eiti į vonią.

• Maža mergaitė motinai: "Mūsų naujijei kaimynai yra labai neturtingi arba dideli šykštuoliai. Kai jų vaikas prarijo centą, tai visa šeima labai jaudinosi."

• Žmona padavė į teismą vyrą ir prašė skyrybų, nes vyras su ja niekuomet nekalbą. Teisėjas paklaustas, kodėl taip elgiasi, vyras atsakė: "Aš nenorėjau jos kalbą pertraukti..."

• Kodėl vaikai užgimę verkia? — Todėl, kad dar nevalgę nė negėrę, o jau turi \$1,700 federalinės skolas.

• Kvaliys gali užduoti daugiau klausimų, negu protingasis atsakyti.

• Įvairūs priežodžiai: Moterys ir pinigai gali jėiti visur (japonų). Atdaros durys net šventajai sugundo (ispanų). Savas sava ir tamsoje suranda (lenkų). Kas pyksta ir karščiuoja, tas gadina sau kraują (lenkų). Mergaitės laimė yra jos veide (junktų).

VIRS BALTŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai tarp laiko ir erdvės

KAZYS KARUZA

Iš stoties traukinių perono kelia elektriniais laiptais keleivius į modernios stoties vidų, apie 100 pėdų aukščiau nuo geležinkelio linijos. Gražiai įrengta gelež. viadus stotis, plati, erdvi ir aukšta salė. Planingai architektų išdėstyta, kad patekus į jos vidų, jautiesi kaip šokių Versalio salėje.

Aš einu pirmiausia pusryčių į bufetą. Visai nesku bu. Esu ramus ir jau apsipratęs kelionėje. O klimatas ten gražus, šiltas kaip Floridoje. Užsisakau bulkutę, kiaušinėles ir kavos. Už kavos puoduką sumoku 10 amerikoniškų centų. Džiaugiuosi, kad čia viskas pigu ir bus mano pragyvenimas pigesnis negu Prancūzijoje.

Pailsėjęs dvi valandas einu skambinti telefonu kun. Br. Jurksui. Suku telefono numerius, kuriuos man davė čekagiškis filatelistas Eug. Petrauskas. Taip atsiliepia kun. Jurksas:

— Kas čia kalba?

— Labas rytas, kunigėli. Čia kalba Karuza. Kvietei atvažiuoti, tai atvykau pas Jus į svečius.

Kunigėlis lyg apstulbo, bet ir žinojo, nes prieš išvykdamas parašiau jam laiską, kad apie tą laiką būsiu Madride. Bet kiek pavėlavau.

Kunigėlis sako:

— Gerai, kad atvykote, bet nelaiku, nelaiku. Turiu svečių. Palaukite.

Taip pakabinu ragelį ir einu į stotį pasizvalgyti. Žmonių nedaug, vienas kitas vaikštineja, o kiti sėdi ant suolų ir laukia traukinių, kurie važiuoja į Portugaliją, Prancūziją, Vokietiją, Italiją, Šveicariją, Austriją ir t. t., nės toki užrašai yra ant sienos aukštai pakabinti ir Ispanijos miestų kada ir kur važiuoja traukiniai. O vis tik Madrido stotis meniška, didelė ir moderniška.

Pasidėjęs lagaminus prie suolo, aš vaikštineju, bet sugalvoju parašyti porą atviručių ir pasiųsti savo mie lai žmonai Jadvygai. Parašęs atvirutes, nusiperku "kioske" pašto ženklų ir užklijuojau į pašto dėžutę. Ir vėl vaikštineju po stotį. Renkasi daug žmonių, kur taxi sūte siuva, iš miesto prie stoties. Bet ko čia man ilgai vaikštinti. Einu dar prie telefono būdelės "pakibirstinti" kunigėli Brūno, nes gal jau apsitvarkė ir turės laiko su manimi pakalbėti.

Taip praleidęs dvi valandas laiko stotyje, skambinu, bet vėl padėdu ragelį. Galvoju, juk aš pingingas vyras. Einu iš būdelės. Galvoju, kad aš čia nepažįsiu milijoniniame Madrido mieste. Rasiu nakvynę ir išmiego siu viešbutyje. Bet ir vėl mano mintis susikerta ir prieštarauja man. Aš nemoku ispanų kalbos, o kunigėlis Brūno čia baigęs mokslius, tai bus pravartu man su juo apžiūrėti istorines vietas. Taip susumavęs mintis, grįžtu atgal į būdelę ir vėl suku "paskolintus" filat. Eug. Petrausko telefono numerius.

Čirškia telefono numeris tris kart. Aš tyliau sulaukęs kvapą ir galvoju ar jis atsilieps, o jei atsilieps, tai gal vėl bus užimtas, bet išgirstu paėmė ragelį. Giliai išsaudamas ir prislėgtu balseliu sako:

— Oilo, oilo, klausau.

— Sveikas kunige Jurksai. Kur pabėgai nuo telefono? Kvietei atvykti, aš atvykau į Madridą. Norėčiau su Tavimi susitikti ir daug ką pamatyti Franko "karialius" sostinėje.

— Taip, taip, Kaziuk. Mat aš, tavęs negaliu priimti į nakvynę, nes turiu svečių. Bet paimk taxi ir važiuok pas mane. Aš tavęs laugių, Kaziuk. Bus įdomu susitikti ir pasikalbėti apie visus reikalus, o svarbiausia apie filateliją, kuri mane labai domina. Sėsk ir važiuok. Laukiu, Kaziuk. Atvažiuosi, surasiu nakvynę viešbutyje. Važiuok, nes jau paruošti ir pietūs.

Sėdu į taxi, kuris per 15 minučių nūdangino mane prie didelio, aukšto apartamentu. Sumoku taxiui 200 pėzečių. Einu pro duris prie elevatoriaus. Žiūriu užrašas: Rev. Br. Jurksas. Einu į elevatorių ir spaudžiu numerį 4-tą. Pasikeliu 4 aukštus. Einu prie durų ir spaudžiu skambutį. Praveria duris kun. Brūno. Prašome į vidų Kaziuk. Pasisveikiname broliškai. Ir paprašo sėstis ant gražios sofos. Sėdu ir dairausi. Butas gražus, gražiai dekoruotas, dviejų miegamųjų, nauji baldai. Tinkamas gyventi šeimai, bet jis kunigėlis gyvena vienas. Kalbamės toliau, o jau pietūs padėti ant stalo.

Brūno sako, prašau, prašau Kazeli, prie pietų stalo. Einu ir sėdamas abudų. Aš sėdžiu kaip krienas, bet kunigėlis prašo atsistoti ir prieš valgymą sukalbėti maldelę. Taip jau priimta pas mums valgymo metu. Atsisojame. Kunigėlis kalba: — Viešpatie palaimink šias gėrybes, kurias valgysime per Tavo malonę. Amen. Persižegnojame ir sėdame linksmi prie stalo. Pradedame valgyti — buvo pagaminti labai skanūs pietūs, kokių ir kelionėje negavau, o dar priedo butelį Ispaniškų vyno, ir kavutę.

(Bus daugiau)

GYVENIMAS NEPRIKLAUSOMOJ AFRIKOJ

Ugandos prezidento Idi Amin gyvenimas ir darbai

Visi nužemintieji ir nusikariausieji siekia laisvės, už kurią kovojantieji mieliai savo galvas guldo, pamiršdami, kad nuverstų ar kitaip nusikratytų svetimų despotų vieton atsieti ir įsitvirtinti savanorių kandidatų pristatytą daugiau negu yra vakansijų. Savas kad ir despotas geriau negu svetimas despotas, ne vienas idealistas sako. Bet kurio kančius — svetimojo ar savojo švelnesnis gali pasakyti tas, kas vieną ir kitą yra pergyvenęs.

Iškalbingas pamokas dabar apšviečia teikia Afrika, kur kolonialinei santvarkai sugriuvus, kaip grybų po lietaus pridygo tuzinai gražių — gražiausių vardais skambančių naujų, nepriklausomų (demokratišnių) respublikų-respublikėlių. Kai kurios jų, savarankių nepriklausomą gyvenimą pradėjusios tiek jame gerai ar blogai pasineria, kad pasaulis ir apie jų egzistenciją pamiršta. Bet kitos pasaulio per eilę metų spaudoje iš pirmųjų puslapių nedingsta. Viena tokia šiuo metu labiausiai garsėja nauja nemaža būtinai „demokratiška“ Afrikos negrų valstybė Uganda su jos prezidentu

analfabetu, ordinais ir medaliais visa pilvą apsisagijusiu buvusiu kolonijalinės kariuomenės feldfelbriu Idi Aminu. Tas nieku kitu nepasitįmęs kaip tik bestiališka kruvinais veiksmais „kaimo diktatorius“ tiek pagarsėjo, kad ne tik spaudoje jo niekšybę „pilna“ bet jam dar gyvam tebesant apie jo gyvenimą ir darbus žurnalas pradamas leisti. Žurnalo pavadinimas „Idi Amin, brutalus Ugandos tironas“. Kaip patirtis rodo, visu „iš Dievo malonės“ valia ir galia valdžioje gavusio veikimo centras yra kalėjimas lageris su visais moderniais inkvizicijos įrankiais. Nuo to ir pradėsime:

Naguru lageris

Keliems Ugandos kaliniams pasisekė pabėgti iš baudžamojo lagerio Naguru ir pabėgti į Keniją, kur jie pasakojo apie gyvenimą Ugandoje bendrai, o Naguru lageryje ypatingai:

„Būdamas Naguru meldžiausi prašydamas mirties“, pasakoja vienas Ugandos pilietis negras apie padėtį jo „laisvoje nepriklausomoje tėvynėje.“ Bėbė Uganda su jos prezidentu

ir be kankinimų. Deja, Naguru nėra ramios be skausmų mirties. Seržantas Ula per 44 dienas užmušė 22 kalinius. Tas seržantas jaučiasi laimingas, kada turi progą nukankinti žmogų. Pirmia išgeria keletą stiklų alkoholio ir tuomet sako: „Na, šandien turime darbo!“ Tai taręs išaukia į koridorių keletą kalinių ir kitiems kaliniams įsako mušti juos geležinėmis rykštėmis (virbalais) per galvas. Pasakui pradeda į juos šaudyti.

Naguru lagerio sargai turi keletą mėgiamų kankinimo metodų. Vienas jų yra pliekimas kančiais, padarytais iš hipopotamo odos. Toks kančius yra vadinamas „kivuku“. Išpleikimo aukos neturi teisės gauti medicinos pagalbos. Jų žaizdos pradeda pūti. Kivuku kerta kūną iki kaulo. Kitas metodas yra pakėlimas kankinio galvos po variklio gaubtuvu ir paleidimas motoro. Baisus garso trenksmas kalinį paverčia kurčiu. Iš tų dviejų metodų kalėjimo sargai daro kombinaciją: vienas kalinį pliekia „kivuku“, antras laiko jo galvą po variklio gaubtuvu...

Kaliniai, kuriems pasiseka pabėgti iš Ugandos, pasakoja, kad nuo praėjusių metų liepos mėnesio, kada Idi Aminas pasidarė Afrikos Vienybės Organizacijos vadu, Naguru lageryje nužudyta 600 žmonių.

Kiekviena nauja diena Naguru lageryje prasideda praeitos dienos kankinimų pėdsakų pašalinimu. Po to prasideda „gimnastika“, kurios metu kaliniai mušami peičiais (šmaikščiais). Naguru kalėjimo patalpos: kiekvienoje 3x3 metrų didumo cėlėje būna sukremama po 30-50 kalinių.

Kartais yra leidžiama kalinių giminėms atnešti maisto, bet ir tai labai nesaugu. Viena sesuo atnešė savo broliui į Naguru kiek maisto. Ji buvo sargų susirikiota ir išprievartauta. Kito kalinio žmona pasakojo, kaip ji išsisuko nuo prievartavimų — eidama į Naguru su maisto pakietėliu ji apsiėmė labiausiai nudrėkusiais skudurais ir ištepė savo veidą. „Švariai apsiėmę ir gražiai išrodančiai materialai būtinai gresia išprievartavimas“, perspėja to kalinio žmona kitų kalinių žmonas, dukras ar drauges.

(Bus daugiau)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantišku ir intymiu nuotykiu aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilis, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

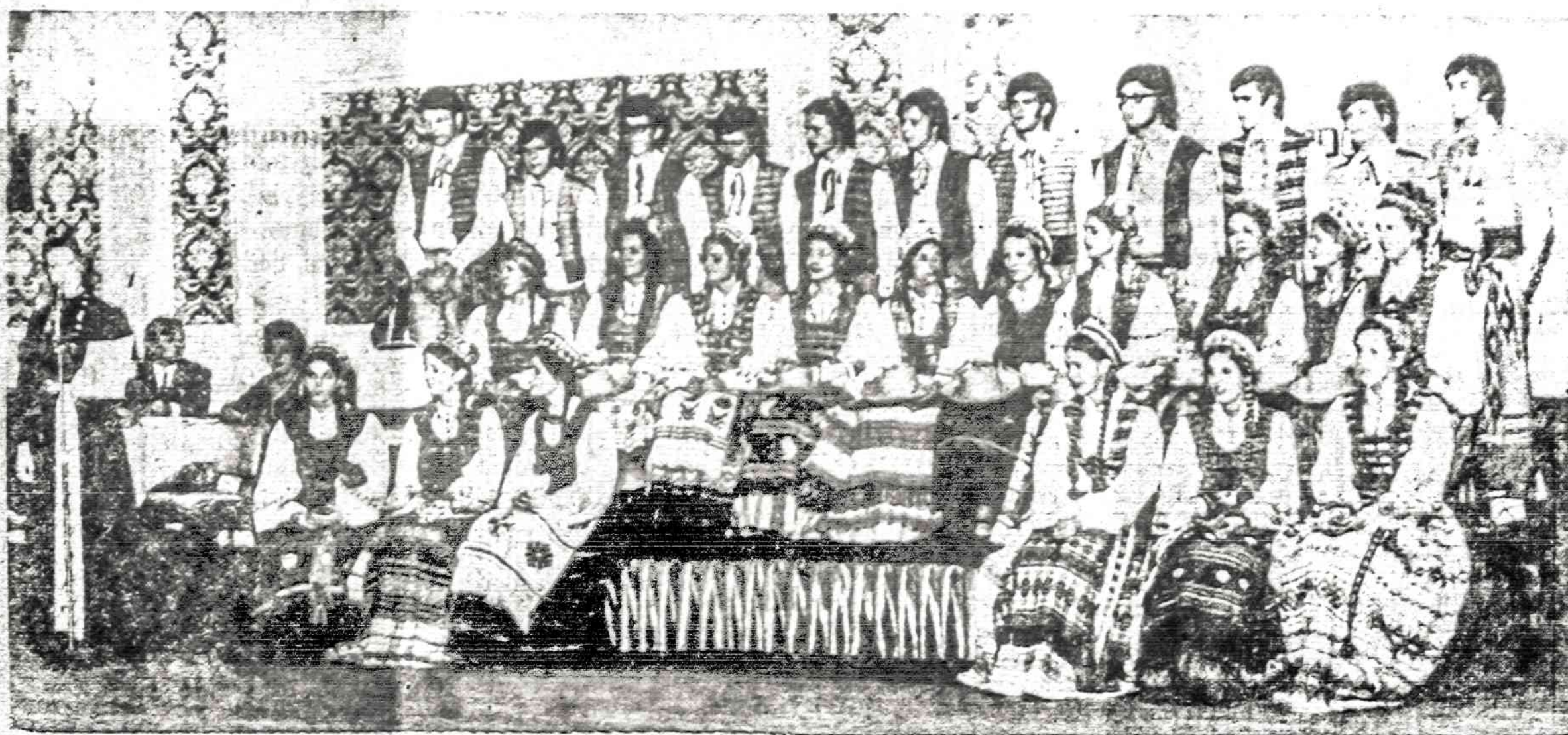
Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Hamiltono šokėjų grupė „Gyvatara“ šokės anksčiau suruošose šokių šventėse. „Gyvatara“ ir šiais metais atvyksta į Chicago, kad galėtų dalyvauti ateinančių sekmdienį vykstančioje tautinių šokių šventėje.

Rašo C. K.

LAIKAS IŠSLAIŠKINTI BENDRADARBIAVIMO KLAUSIMĄ

Mūsų spaudoje vis dažniau keliamas klausimas su susirūpinimu dėl išeivijos lietuvių, kaip mokytojų, menininkų, žurnalistų ir net kunigų palinkime bendradarbiauti su mūsų krašto okupantu ir jam tarnaujančiais taučiais. Reikalas yra labai rimtas, nes liečia mūsų tautos išlikimą. Išeivijos lietuvių laisvuose kraštuose privalo kovoti visom įmanomomis priemonėmis su okupantu už naują išsiaiškinti mūsų tautą. Priešui dainai yra padeda pūti. Kivuku kerta kūną iki kaulo. Kitas metodas yra pakėlimas kankinio galvos po variklio gaubtuvu ir paleidimas motoro. Baisus garso trenksmas kalinį paverčia kurčiu. Iš tų dviejų metodų kalėjimo sargai daro kombinaciją: vienas kalinį pliekia „kivuku“, antras laiko jo galvą po variklio gaubtuvu...

Prisimenu gyvenimą Vakarų Vokietijoje tremtinių stovykloje Anglų zonoje. Stovykloje Unros globoje gyveno apie 700 lietuvių. Unroji sovietų agentai dirbo išsijusę, kad įkalbėtų žmones grįžti į Lietuvą. Leido visokių gandus, esą dabar komunistai pasikeitė ir jums nėra jokio pavojaus sugrįžus. Gyvensite laisvę ir laimingai. Ant jų meškerės niekas neužsikabino.

Tada jie ėmėsi kitokių priemonių. Unra pasunkino gyvenimo sąlygas, kurios ir taip jau buvo ubagiškos. Sumažino maisto davinį, nedavė žiemos šalčiam esant kuro apšildymui barakų, suvaržė judėjimo laisvę, iš Raudono Kryžiaus pakietų, vienintelę išsilaikymo viltį, išimdavo vertingesnius dalykus. Žodžiu, buvom padaryti beteisiais — kaliniai.

Tačiau grįžti į „rojų“ niekas nenorėjo. Perdaug gerai žinome kuo kvepia okupas. Komunistų ryšių karininkai ir jų samdyti agentai kaltino stovyklos tautinį komitetą esą, komitetas terorizuoja norinčius grįžti gyventojus ir todėl niekas neužsirašo grįžti. Jie apskundė komitetą Anglų kariniai valdžiai. Karinė valdžia įsakė stovykloje Unrai ir komitetui prarasti rinkimus. Buvo išdalintos tam paruoštos kortelės, ant kurių stovyklos gyventojas turėjo atsakyti: jeigu

nori grįžti „Yes“, ir jei ne — „No“.

Komisija, patikrinusi balsavimo korteles, rado tik vieną kortelę su „Yes“. Taigi iš 700 gyventojų tik vienas. Tas vienas buvo 70 metų amžiaus senelis, be šeimos, kuris vėliau aiškino, kad jam kito kelio nėra, nes emigracijai niekas jo neims, o savo krašte vis, šiaip taip pragyvensiu, jeigu į Sibirą neįstems.

Taigi matot, kokie buvom visi atsparūs komunizmo bacilom. Nors alkani ir beteisiai, bet nepasidavė okupantui apgaulėm. Nejauku buvo girdėti, kai rusai, ukrainiečiai ir kitų rusų pavergtų tautų žmonės, norėdami išvengti priverstino gražinimo žudės. Toks pat liūdnas galėjo ir mus ištikti, jeigu būtume palaikyti Sovietų piliečiais. Dėka JAV vyriausybės, tas nebuvo padaryta. Čia tenka didelis kreditas ir Amerikos Lietuvių Tarybos padėtom pastangom.

Dabar, gyvendami laisvuose kraštuose, ekonomiškai stipriai susitvarkę, jau pasikeitėm. Nebėra to buvusio atsparumo okupanto atžvilgiu. Kokios priežastys prie to privedė? Į šį klausimą nelengva atsakyti; tam reikėtų gilesnės studijos. Laiko bėgyje, bal būt, naujų dalykų paaiškės, kaip iš okupanto pusės, taip ir iš išeivijos lietuvių. Dabartinio laiku šis klausimas yra chaotiškos padėty.

Iki Stalino mirties praktiškai su okupuotu kraštu jokių ryšių nebuvo. Tik po jo mirties pamazų prasidėjo laisvais susirašinėjimais ir vėliau, Chruščiovui valdant, buvo leidžiama siųsti siuntiniai ir pagaliau prasidėjo turistinės kelionės į okupuotą Lietuvą.

Čia reikia pripažinti, tuo laiku mūsų politinių Veiksnių padarytas išmintingas patarimas išeivijos lietuviams: vengti bendradarbiauti su okupantu ir jo pastatytais patikėtiniais. Bendradarbiauti tik ant privačios pagrindo su giminėmis ir artimais. Remti ekonomiškai suvargusius ir okupanto apiplostus tautiečius krašte ir Sibiro tremty esančius. Nurodomos ir išimties bendradarbiavi

mo, pav. kai reikia gauti kelio nei vizos, siuntinių siuntimas ir tam panašiai. Jeigu neklystų, rodos, ir Lietuvių Bendruomenė prie to patarimo yra prisidėjusi. Kurį laiką tokios bendradarbiavimo tvarkos ir buvo laikomasi. Okupantui, toks tvirtas mūsų laikymasis negaipaškęs, kaip iš okupanto pusės patikti. Jis ieškojo būdų kaip įsibrauti į mūsų tarpą ir palaužti mūsų atsparumą. Su apgailestavimu reikia pripažinti, kad jam dalinai tas pavyko.

Pirmieji bendradarbiavimo su okupantu valdžia „ledus pralaužė“ mūsų sportininkai — krepšininkai, nuvykdami į okup. Lietuvą. Jie, žinoma, turėjo pildyti griežtas okupanto instrukcijas raidės tikslumu. Jų išvyka išeivijos lietuvių tarpe padarė neigiamą įspūdį.

Dalies išeivijos lietuvių laikysena okupanto atžvilgiu sušvelnėjo Vatikaniui ir vakarų valstybėms pradėjus detentės politiką su Sovietų Sąjunga ir jos satelitais. Vatikanas savo detentės politiką siekia palengvinti katalikų padėtį komunistų užimtuose kraštuose.

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ RUDENS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugsėjo 12 d.
POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į „N.“ pikniką

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Idomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanai. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai viršeliais \$5.00.

Prof. Vael. Bižkė, SENŲ LIETUVIŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis. 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00.

Henrikas Tomšas — Tamalaukas, LIETUVISKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su idomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Kesionas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA. Jaunystės atsiminimai. 170 psl.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS. biografinis bruožas 232 puslapiai

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę beдруomene ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

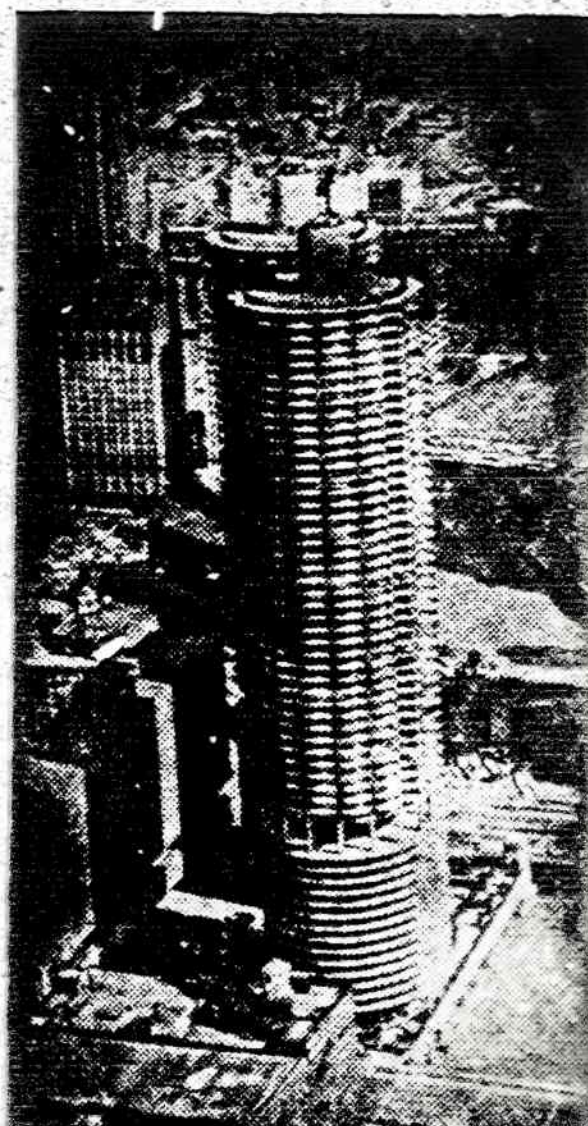
Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

TEL. 421-3070

Išlaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$18.00
tris mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$32.00
pusei metų	\$19.00
tris mėnesiams	\$9.00
viename mėnesiui	\$3.50
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Turime mokytis naudotis teisėmis

Martin Luther King Jr. organizacijos vadai Chicagoje yra užsispyrę pakenkti Chicagos Marquette Parko gyventojams. Šiam tikslui jie naudoja visas priemones. Jie organizuoja į Marquette Parką eisenas, nors Chicagoje yra visa eilė kitų gražių parkų, kuriuose būtų malonu ir smagu gražiai pasivaikščioti. Jie naudoja vietos ir federalinius teismus įvairiems leidimams gauti. Jie aštriai kritikuoja Chicagos policiją, apsaugojusią juos nuo skausdėnių smūgių.

JAV yra tvarkomos veikiančiais įstatymais. Pats pagrindinis įstatymas yra krašto konstitucija. Joje yra sudėti patys pagrindiniai nuostatai, kuriais remiasi visos didelės ir galingos valstybės administracija. Konstitucijoje surašyti dėsni, kurie padarė šį kraštą pačia stipriausia ir sveikiausia valstybe pasaulyje. Jeigu konstitucijos pagrindai nebūtų toki aiškūs ir toki geri, tai kraštas nebūtų galėjęs padaryti tokios didelės pažangos mokslo srityje, pramonėje ir prekyboje. Mes būtų negalėję atsisiti ant tokių gana stiprių ekonominių pagrindų, ant kurių šiandien stovi ne tik paskiri lietuviai, bet jų vadovaujamos taupymo bendrovės, prekybos ir mokslo įstaigos, tikybinės organizacijos.

Be pagrindinių teisių, išdėstytų JAV konstitucijoje, kiekviena valstija turi savo konstitucijas. Kartas nuo karto paskiros valstijos keičia savo konstitucijas arba paskirus savo konstitucijų paragrafus. Juos padeda keisti akylesnieji teisėjai ir teismai. Jeigu valstijų įstatymai yra priešingi kai kuriems pagrindiniams JAV konstitucijos dėsniams, tai teisėjai tatau nurodo, vietinius įstatymus pataria taisyti ir keisti, kad nebūtų pažeidžiamos pačios pagrindinės kiekvieno žmogaus teisės, prieš 200 metų vykusiai suformuluotos ir įrašytos į Amerikos konstituciją.

Be valstijų įstatymų, veikia dar ir savivaldybių įvairūs nuostatai, tvarkantieji grynai kiekvienos vietos reikalus. Tie savivaldybių priimti nuostatai taip pat yra svarbūs, nes kiekvienam miesto ar apylinkės gyventojui jie yra privalomi. Marquette Parko gyventojai ne visuomet JAV įstatymais ar galiojančiais nuostatais naudo-

jasi. Lietuviai tais įstatymais mažiau naudojasi, negu kitataučiai. Lietuvų tarpe nėra pakankamai aktyvių teisininkų, kurie teisės pagrindus savo tautiečiams išaiškintų. Amerikoje yra gerų lietuvių teisininkų, nepriklausomoje Lietuvoje vykusiai tvarkiusių teisės pagrindus, bet į Amerikos gyvenimą jie neįsitraukė ir Amerikoje veikiančia teisine sistema jie nesidomi. Vieniems, ko gero, amžius neleidžia šiam klausimui pašvesti daugiau laiko, o kitiems kasdieninis darbas atima daug laiko ir dar daugiau energijos, reikalingos teisiniams klausimams patyrinėti. Bet bendrai lietuviai teisiniais klausimais domisi. Jie seka sudėtingas bylas, domisi teisiniais dėsniais ir turi gana gerą nuovoką apie teisingą ar ne tokį jau teisingą sprendimą.

Bet palyginus juos su kingininkais, lietuviai yra gerokai atsilikę. Kingininkų vadai turi nuovoką apie teisės nuostatų reikšmę Amerikos gyvenime, bet lietuviai nemoka tomis teisėmis tinkamai pasinaudoti. Kiekvienam svarbesniam žygiui į Marquette Parką, jie pasisamdo teisininkus, aptaria kiekvieną svarbesnį klausimą ir elgiasi pagal teisininkų patarimus. Amerikos konstitucija garantuoja kiekvienam krašto piliečiui teisę laisvai vaikščioti gatvėmis, būti viešuose parkuose, reikalauti, kad būtų gerbiamos pagrindinės žmogaus teisės. Kingininkai turi teisę eiti į Marquette Parką, todėl jie ir organizuoja eisenas.

Chicagos policija privalo daboti, kad maršuotojai nesusabdytų trafiko, kad nepakenktų kitiems maršuotojams, kad neardytų ramybės, nekenktų turtui, neardytų kitų žmonių teisės polsiui ir netrukdytų jaunimui sportuoti ir džiaugtis, pagrindinėms gamtos gėrybėms. Kingininkų advokatai patraukė teisman Chicagos miestą už tai, kad miesto administracija nedavė jiems leidimo maršuoti miesto gatvėmis tada, kada jie norėjo. Miesto advokatai privalėjo aiškintis, nes jie patraukti įteismą, o kingininkai naudojami pagrindiniais konstitucijos nuostatais.

Kada liepos 17 dieną kingininkai maršavo, į Marquette Parką, tai jie prisikalbino Northwestern universiteto profesorius Steven Lubet, kad maršuotų kartu su jais. Jam nebuvo reikalo ten eiti, bet jis ėjo ir sekė, kas darosi. Prof. Lubet yra teisės specialistas. Jis į eiseną nesikišo, kai policininkai nesimė jokio žingsnio, gatvėje buvusiems baltiesiems vaikėzams išskirstyti, bet jie savo kūnais saugojo kingininkus, kad jiems netektų mėtomų butelių ir plytelių smūgiai. Didokas plytelių skaičius klievo policininkams, kad apsaugotų maršuotojus.

Parinkęs vieną momentą, kada butelių mėtymas buvo gana dažnas, profesorius Lubet priėjo prie vieno policininko ir paklausė, kodėl jis nesumią butelių metusio vaikėzo, tai policininkas pradėjo Lubetą kolyti ir patarė dingti iš akių. Vakar tas tylus liudininkas liudijo teisėjui prieš policininką, nekreipusį dėmesio į jo pastabą ir nesusėmusį plytelių metusio jaunolio. Kad policininkui galėjo būti įsakytą apsaugoti kingininkus, kad jiems ten nebuvo jokio reikalo eiti, kad paprastas policininkas privalo klausyti savo viršininko, profesorius teisėjui nepasakė, bet jis tik tai juodoje spalvoje nupiešė policininką, "nenorėjusį imtis jokių priemonių prieš akmenų mėtotojus".

Kingininkai supranta teisės svarbą, jie sąmoningai prikamšo į savo eiles įvairių teisės specialistų, žinančių veikiančius įstatymus ir patvarkymus, kad galėtų vėliau apkaltinti tuos pačius policininkus, kurie savo kūnu apsaugojo be reikalo maršuojančius kingininkus. Būty la-

Jimmy Carter besisąsodamas galvoja, kur jis suklydo, bekalbėdamas Amerikos Legiono konvencijos nariams. Iki šio momento visos jo kalbos buvo noriai išklausančios, o legioneiriai buvo jo pasiūlymams nepatenkinti. Carteris nori to paties, ką ir legioneirų dauguma, bet jis viską baptistiškai pasako, todėl ir iš jo nesusipratinas. Kitoje kalboje Carteris nesusipratinimą išaiškina ir reikalauja pataisyti.

PRIESPAUDOJE IESKANT LAISVĖS

Kaip lietuviai pirkto Malkavos dvarą Rusijoje

Ig Andriaus Rylšio atsiminimų knygos "Fragmentai iš praeities miglų"

(Tęsinys)

Juokavimai

Prie lauzų žmonės išsigalvojo daug įvairių keistų, retų dalykų. Kasžokiam pokalbininkui juokdariai ar šlaip pasakotojui pažėrus savo įmantrias mintis, visų veidai lyg lėlių akimirksniu sustinkdavo. Vienų veidai iš nusistebėjimo išsižidavo su išverstomis akimis, kitų akys iš džiaugsmo spinduliuodavo malonių šypsnių ir gausybę rauskelių prie primerktų akių atsirasdavo jose. Juokavimų valandėlėje kažkam atsitiktus, dažno pasmakris ir neskusta barzda drebojo juoku, kitų vyrai šypsnių bei juokus slėpdavo madinguose vešliuose ūsuose ir plačiuose žandensose. Rūkoriai savo besišypsantius veidus skandydavo pyptkių dūmuose. Buvo tokių, kurie paprastai prieštaravo. Mat, jie priklaušė tų žmonių grupei, kurie pokalbiuose stengdavosi turėti paskutinį žodį. Kiti traukė kaktas, lyg apgalvodami atkirtį.

Grįždavome iš miško mėnesinėje. Tamsus miškas paslaptin-

gai šlamėjo, o vėjelis retkarčiais prabėgė pakelės medžių šakomis. Jis šlama lapuose, o žolėje čirškia svirpliai.

Jaunimas

Jaunimas, kaip visuomet pasilekia jaunimui. Jis linksmas, nerūpestingas, pilnas nepiktų išdaigų, miksina protą įmaistais pasakojimais ir siekia laimės.

Buvo daug jaunų merginų, kurios nepasizymėjo gražumu. Jos net neišsiskirdavo iš kitų nei savo protu nei kitomis savybėmis, kal tik patrauklumu. Sudėjęs, bežiūrint akių kampučiuose susitelkdavo linksnių spindulėliai ir jie nuskaidrindavo jų skaisių veidelį. Staiga visa mergina pagrozėdavo ir pokalbininkui darydavosi linksmiai. Merginos žydros akys juokdavosi, o su tuo ir švelnus lietuviškas natūralumas irgi. Mat, jų veiduose žaidė jaunystė. Gyvenimas bendrai buvo ne tik sunkus, bet ir rūstus. Tekdavo ir toms merginoms liūdnai apsiverti, širdies skausmus išgyventi kovoje su piktu, sąmoningų negalėsčių.

Viso jaunimo veiduose švietė jaunystė, nerūpestingumas ir laimė. Šokant blykščiojo jaunimo nepaprasto baltumo dantys ir akys. Mat, jaunimui ne pakeliui senelių išmintis ir ašaros.

Merginų pasogos ir kraiciai vaidino svarbų vaidmenį. Senmergystė ir vienatvė baugino kai kurias merginas. Jos įsivaizduodavo save sergančiomis, susėnusiomis ir viengūnėmis. Ta baimė skatindavo jas neapdairioms vedyboms. Dažna mergina tekėdavo už pirmo pasitaikiusio vaikinio ir kai kurios visą amželiu aimanuodavo dėl skubotumo. Dauguma sutuoktinių būdavo po ilgesnių draugysčių. Kadangi bičiuliavimasis reikalingas abipusiškumo ir lygybės, tai šeimų gyvenimas buvo darnus.

Pasitaikydavo vyrų, norinčių parodyti savo pranašumą šeimose. Vyrai neturėdami ypatingų dorybių, žemindavo žmoną ir lenkdavo iki savo dvasinio lygio.

Malkovietė sėmūtė Kasinskienė vykusiai pašiepėdavo tokius vyrus lenkuojančia tartimi:

— Žasis piršlė klausia jaunąjį gaigalą:

— Kaip tau patinka tavoji antelė?

— Taip sau, šiaip nieko sau. Tik jos eiseną nelabai daili.

— Atsiprašau, pastebėjau žasis, — bet man atrodo, kad Tamstos eiseną irgi ne visai tvarkoje.

— Kas iš to, — pasipūtė gaigalas, — jug aš vyras.

Jaunimas mylėdavo, bet jų vedusių "pavasaris" greit pražydėdavo. Mat, gyvenimas buvo perpildytas darbais ir pareigomis. Vėde poros buvo linksms. Juk skaisi jaunystė švietė jiems raudonskruosčiams, šviesiaplaukiams, žydriakaktams. Kaimo senimas gėrėjosi jaunavedžių jaunystės grožiu, skambiais balsais ir linksmu nuosirdžiu juoku.

Išikūrimas

Savo pirkto žemės pagrindiniu vienetu malkovietiai laikė valaką 25 dešimties (ha.). Kaimas kūrėsi senoje dvarvietėje. Sodybos ir rėžio plotis (laukuose) buvo 10 sieksnių (20 metrų) valakui. Sodybos ilgis 120 sieksnių (apie 240 metrų). Ukininkai turėjo daug miškų, todėl pramaitė erdvius trobesius. Ukininkai statėsi būtiniausius ūkio trobesius pirmiausia kūrėsi medtais būtent: gryčias, gyvuliams tvartus ir javams bei pašarams daržines.

Statomos gryčios buvo pramatomos viralinėmis, todėl atitinkamoje vietoje statomos prie trobesių.

(Bus daugiau)

PAVASARIS EINA KARPATŲ KALNAIS

Rašo Dan Kuraitis

ČEKAI APGYNE RUMUNIJĄ

Aleksandro Dubčekovo prarastos reformos buvo sustabdytos, spauda ir vėl pažabota, jo paties ir Svobodos padaryti susitarimai su Sovietų Sąjungos atstovais buvo sulaužyti, bet čekų pasiryžimas naujomis priemonėmis palaužti žiaurią komunistų saugą paveikė Maskvą. Čekai suskaldė pačią komunistų partijos viršūnę. Žiaurus elgesio šalininkai įsitikino, kad tais keliais toli jie negalės nueiti.

Šiandien kiekvienam aišku, kad čekų pastangos padaryti reformas komunistų partijoje apsaugojo Rumuniją nuo sovietų karo jėgų įsiveržimo. Rumunai džiaugiasi, kad jie pajėgė pasipriešinti. Rumunų vadų

pareiškimai Pragoje gerokai suerzino sovietų vyriausybės narius, jie ryžosi keršyti čekams, bet rusai vis dėlto nedrįso pasivisti savo karo jėgų į Rumuniją. Sovietų kariai buvo visai prie sienos, sovietų karo vadovybė skelbė, kad raudonoji armija pravėsi manevrus Rumunijoje, bet patys rumunai griežčiausiai pasisakė prieš sovietų karo jėgų manevravimą Rumunijoje. Jie ne tik pasisakė, bet rumunų vyriausybė įsakė rumunų karo vadams sutraukti karo jėgas Vengrijos pasienin, kur buvo gana stambūs sovietų kariuomenės daliniai, ir liepė sustiprinti Moldavijos ir pačios Ukrainos pasienį. Rumunijos vadai žinojo, kad sovietų valdžiai labai rūpėjo rumunų žibalo versmės, todėl ir norėjo ten "pamanievuoti".

Be rumunų griežti įsakymai, jų įspėjimas apie galimą sovietų karo jėgų įsiveržimą į rumunų kraštą, ir pasiryžimas kovoti prieš rusų karo jėgas, rusus vis dėlto pristabdė. Rumunai būsi dekingi čekams, kol jie bus gyvi. Rumunų pasiryžimas gintis įvarė baimę Sovietų Sąjungai. Jie parodė, kad rusai ne viską gali daryti ne tik Rytų Europoje, bet ir Karpatų pašlaitėse.

Atsimename, kad lenkai išvarė Rokosovskį, kuris buvo galingas ir kurį rėmė visa sovietų valdžia. Bet ginkluoti lenkai, parodė reikalingo pasiryžimo puliti sovietų karius, jeigu jie bandytų sauvaliauti Lenkijoje, nugalėdino ne tik Rokosovskį, bet ir preinjerą Nikitą Chruščiovą, kuris buvo pasiryžęs paklausti Zuko-vo ir pasiūsti tankus Varšuvos komunistams ir lenkų karo jėgoms nuginkluoti. Maršalas Rokosovskis lenkus geriau pažino. Jis įtikinėjo Chruščiovą geriau palikti lenkus ramybėje ir išvažiuoti į Maskvą.

Kad Sovietų Sąjungos karo ir policijos jėgos nėra tokios galingos, kaip sovietų propagandistai skelbia, parodė Tito ir jo valdomi jugoslaviai. Tito ne tik nu-

ginklavė visus Maskvos agentus, veikusius Jugoslavijoje Antroje Pasaulinio Karo metu, jis labai lengvai išsijojo ir tuos jugoslavus, kurie buvo pasiryžę parsi-duoti sovietų imperializmui ir kėnti patiems jugoslavams. Labai mažai betrukio, kad Rytų Vokietijos darbininkai pasielgtų su vokiečiais taip, su jais pasielgė lenkai. Šiandien Lenkiją valdė Edvardas Gierėkas, bet jo vis dėlto negali prilyginti su ankščiau buvusiais Maskvos sątrapais, paskirtais lenkamis valdyti. Šiandien Lenkijoje lengviau gyventi, negu pačioje Rusijoje arba rusų pavergtoje Gudijoje, Ukrainoje ar Gruzijoje.

Svarbiausia, kad šiandien ne tik Lenkijoje, apie kurią man teko plačiau savo įspūdžius išdėstyti, bet ir Čekoslovakijoje, kurioje teko prisiklausyti įvairiausių istorijų apie sovietų karo jėgų intervenciją. Rusai nepajėgė savo pusei patraukti nei lenkų, nei čekų bei slovakų. Sovietų politikai, agentai ir karo vadai įvairiausiai manevravo, bet šiandien kiekvienas čekas, slovakas ir lenkas yra įsitikinęs, kad jie daugiau nusimano apie ūkio reikalių tvarkymą, negu ankščiau, sušius kursūs lankę sovietų ekonomistai ir partijos psichologai. Rusas gali tikėtai jėga priversti "komunistinius" nuostatus vykdyti, bet jis jokių būdų negali įtikinti lenkų arba čekų, pačioje Rusijoje įvesta santvarka gyventojams bus geresnė. Tuo netiki lenkų arba čekų komunistai, o ką jau bekalbėti apie paprastus gyventojus, savo akimis stebinius ir vakarus traukiančius "mešoninkus" ir bandančius įsigyti maisto ir geresnių medžiagų.

Pažinti žmonių sąjunga yra Vengrijoje, Rumunijoje ir Jugoslavijoje. Man teko su žmonėmis tose valstybėse iškalėti ir pajusti jų nepasitenkinimą iš Maskvos eliančia prievarta. Laisvė yra didžiausias jų

troškimas. Vakarų valstybės, tos valstybės įvesta žmogų gerbianti tvarka yra pavergtųjų didžiausias gyvenimo troškimas. Prievarta, kuri naudojama "žemės rojį" įvesti, jų nekenčia. Kiekvienam aišku, kad niekas negali nieko geresnio paruošti, kada stengiasi viską išvežti ir nieko nemokėti. Rusai vežė viską iš Lenkijos ir nieko nemokėjo. Čekų fabrikai gamino rusams geriausias mašinas ir ginklus, bet už tai nieko nemokėjo. Kai čekai pareikalavo kietų pinigų, tai kilo nesupratimas. Rumunijoje rusai norėjo išsivežti žibalą ir nieko nemokėti, o apie pramonę rumunų komunistams neleido ir galvoti, užtat rumunai ir pasipriešino. Rumunijos komunistai pasipriešino Maskvos išnaudojimui. Jiems pasipriešino ir Kihijos komunistai. O apie Jugoslaviją ir kalbėti nereikia. Tito pačioje pradžioje neleido rusams sauvaliauti.

Kai pavažinėji po šiuos Rytų Europos rusų pavergtus kraštus, tai aiškiai matai, kad Pavasaris eina Karpatų kalnais. Jis eina Lenkijos pakarpas atitimi, jis eina Čekijos, Vengrijos, Rumunijos ir Jugoslavijos Karpatų kalnais. Man atrodo, kad dar mes, vyresnio amžiaus žmonės, sulauksime didelių pakaitų. Mes gal dar pamatysime ir laisvą Lietuvą, nes ir ten sovietinė santvarka visiems yra įgrisusi.

PABAIGA

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRASTI "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBE

TELEF. PA 3-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKUŠERIJĄ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligoninę pagal susitarimą.
Jei neatliepiau, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis 8-3 val.
ir sešadienis, tikrai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2726

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepiau, skambinti MI 3-0601.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJĄ
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atskamas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9807

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 3 iki 7 val. popiet
Tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienis nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 774-2880
Naujas rez. telefonas: 443-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofis: 2652 WEST 39th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis,
ir penktadienis 9-5 val. vak. Sešadienis
nuo 24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadienis 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GELININKAS

Linksmumo arba liūdesio valandoms
grįžusius namo ir vaikams
piu papuošimui ir sezoninės
kapamės gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAUSKAS)

DAUBARŲ SŪNUS

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOS"

MIRĖ MUZ.

LIUDAS JAROSEKAS

Velionis buvo gimęs 1919 m.
lapkričio 16 d. Kaune. Buvo
baigęs Kauno Aušros gimnaziją
ir studijavo Vytauto Didžiojo
Universitete technikos fakultete.
1936 m. mokėsi Kauno konservatorijoje.

Jau Lietuvoje buvo žinomas
kaip populiarios-pramoginės
muzikos kvartetų vadovas.
Nuo 1938 m. bendradarbiavo
Kauno radijone.

Velionis su savo kvartetu
gastolėdavo Lietuvoje.

Atvykęs į Ameriką, buvo
suorganizavęs mišrų chorą. Vė-
liau buvo sudaręs puikų vyrų
chorą, su kuriuo koncertavo ne
tik Amerikoje, bet ir Kanadoje.

Po to sudarė kvartetą šis
kvartetas buvo ypatingai
populiarus kaip pramoginės
muzikos interpretatorius. Jis
suo juo linksmo ir žavėjo ne
tik Amerikos, bet ir Kanados
lietuvių. Daug kartų jis buvo
su savo kvartetu ir Čikagoje.

1976 m. rugpjūčio 28 d. šir-
dies smugiu mirė muz. L. Jaro-
sekas. Ši jo netikėta mirtis
prislėgė ne tik Rockfordo lie-
tuvius bet ir visą lietuvišką
visuomenę.

AMERIKA RŪPINASI LIETUVOS LIKIMU

Amerikos Lietuvių Tarybos
pirmininkas dr. K. Bobelis rug-
pjūčio 27 ir 28 d. dalyvavo Lie-
tuvos Vyčių seime, Daytone,
Ohio. Seimas buvo labai sėkmin-
gas. Buvo suvažiavę arti 120 de-
legatų.

Seštadienį buvo svarstybos
apie Baltijos valstybes. Įtakin-
gas kongresmanas, Atstovų Rū-
mų Tarptautinių reikalų komi-
teto narys, Charles Wayland la-
bai stipriai pabrėžė, kad Ameri-
kos pozicija Baltijos valstybių
atžvilgiu nepasikeitė ir nepasi-
keis. JAV 1922 m. Lietuvą pri-
pažino de jure ir toliau Lietu-
vos laisvės reikalą remė. Lietu-
vius ragino Helsinkio susitari-
mą ir kitų klausimų interpreta-
ciją priimti tokią, kokią skel-
bia JAV, o ne kas kitas.

Dr. K. Bobelis nušvietė Lie-
tuvos laisvinimo pastangas nuo
pat 1940 m. iki dabartinio die-
nų. Banketo metu pagrindinę
kalbą pasakė Cincinnati arkivys-
kupas Joseph J. Bernardin, J-
AV vyskupų konferencijos pir-
mininkas, parodydamas labai
didelį Lietuvos reikalų supratimą.
Pabrėžė, jog JAV vyskupai
niekada nesutiks, kad žmogaus
teisės būtų pamintos, kad reli-
gija būtų pasmerkta. Pasidžiau-
gė lietuvių atsparumu okupaci-
joje, pažadėdamas JAV katali-
kų paramą teisėtiems lietuvių
reikalavimams. Pareiškė nepa-
sitenkinimą, kad JAV užsienio
politikos vadovas nepakanka-
mai gina lietuvių ir kitus pa-
vergusiuosius, iš savo pusės pa-
žadėdamas šiuo klausimu reika-
lų JAV vyskupų susirūpinimą.
ALT Informacija.

Apvogė taupymo bendrovę

ČIKAGA. — Užsimaskavęs
ginkluotas plėšikas įtau-

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KADNA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraudimas perkraustymui
ir įvežimui atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 8-1882

GELES VISOMIS PROGOMS

Beverly Hills
GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

pyčio ir skolinimo bendrovę,
3603 W. 183 St., ir atstato
šautuvą atėmė iš kasininkės
1,590 dol. Jis vėliau pabėgo mė-
lynu Volkswagen, kurį valro-
vo kitas asmuo.

Parlamentas patvirtino vyriausybės poziciją

HAGA. — Olandijos parla-
mentas, 148 balsais prieš 2, pa-
tvirtino ministerio pirmininko
Joop den Uyl vadovaujamos vy-
riausybės užimtą poziciją spren-
džiant Lockheed kvičių skandalą.

Ministeris pirmininkas Uyl
buvo nuomonės, kad įveikti škan-
dalą principas Bernhard nėra pa-
kankamai davinys. Traukti jį
teisman, būtų tas pats, kas rei-
kalauti karalienės Julianos ab-
dukacijos.

Abelis šaukiasi Hitlerio

LAS VEGAS. — Pleno dar-
bininkų unijos prezidentas I. W.
Abel į Las Vegas suvažiavusiems
unijos atstovams pasakė kalbą,
kurioje apkaltino unijos disiden-
tus ir pašaliečius vartojant "Hit-
lerio melą", norint perimti uni-
jos valdymą.

Dabartinis unijos prezidentas
Abel pasitraukia į pensiją. Dėl
jo vietos dabar Las Vegas su-
važiavusių atstovų tarpe vyksta
arši kova žodžių ir kumštėmis.
I jo vietą yra du kandidatai:
čikagiešis Edward Sadlowski ir
St. Louis gyventojas, Abelio lo-
jalus draugas Lloyd McBride.
Sادلowski šalininkai kampani-
jos reikalams yra surinkę 60-
000 dol.

Vežikų pensijų fondas bėdoje

Vežikų pensijų fondas, kurs
turi turto 144 bil. dol. ir į kurį
kas mėnuo įplaukia 26 mil. dol.
iš vežikų unijos narių, neteko
mokesčių išimties statuso, kai
fondo pinigai buvo investuojami
nesąžiningai, turint reikalą su
gąsteteriais.

Mokesčių įstaiga IRS davė
šiam pensijų fondui 3 mėnesius
laiko mokesčių klausimams su-
tvarkyti. Advokatai jau rengia
ir pildo mokesčių išimties statu-
sui gauti reikalaus pareiškimus.

Vežikų fonde yra 385,000 pen-
sininkų, tad negavus mokesčių
išimties statuso, nutrauktų 26
mil. dol. mėnesinė įplauka ir at-
siras būtų labai didelė spraga pa-
čiam fonde.

Nepaskelbta Harrisų bausmė

LOS ANGELES. — William
ir Emily Harrisų bausmės pa-
skelbimas buvo atidėtas iki rug-
pjūčio 31 d., nes jų gynėjas at-
vokatas Weinglass, remdamasis
teisejo Brandler duotomis in-
strukcijomis prisiekusiųjų teis-
mui, sako, kad teisėjas pažeidė
Harrisų teises ir todėl reikalau-
ja, kad teisėjas pasitrauktų iš
Harrisų bylos ir kad būtų pa-
skelbtas ir paskirtas Harrisams
naujas nagrinėjimas.

Teisėjas Brandler prisipaži-
no, kad jis buvo susitikęs ir kal-
bėjęs privačiai su prisiekusiais
Harrisų bylos teismo nariais
rugsėjo 10, bet jis nieko
neleisino nepasakęs.

Subadė žmogų

ČIKAGA. — Rezidenciniame
globos name 321 N. Central, iš
trečio aukšto per langą buvo iš-
stumtas 57 m. amžiaus gyven-
tojas Mack Randle ir vėliau 11
kartų subadytas peiliu. Jis mirė
Loretto ligoninėje.

Policija suėmė Roy Madden,
4400 W. of Congress, kaltinant
jį nužudžius Randle. Sumintasis
aiškino, kad jis buvęs degtinės
ir narkotikų įtakojamas išstunda-
mas per langą žmogų ir po to
jį bėdėdamas.

Rugsėjo 19 d. buvo peiliu nu-
durtas Wilmette universiteto stu-
dientas 20 m. Mitchell Stern,
kuri dirbo telefoniste Evanstone.
Policija suėmė du tipus, kalti-
nant juos Stern nužudymu: Phil-
ip Weber ir Lester Cahili.

Smarkiai kyla auto- mobilių apdraudimas

Automobilis yra gera ir pat-
gi susisiekimo priemonė, bet ji
kaskart ir labiau brangsta. La-
bai iškilusios jų remonto bei ga-
zolino kainos. Dabar labiausia-
šoka į padanges jų apdraudos
kainos. Moku apdraudą kas 3
mėnesiai ir jos kilimo kainos
atrodo sekanti:

Pirmas metų ketvirtis buvo
\$60.87. Antras — 65.53. Trečias
— 77.95 ir pagaliau jau ketvir-
tas — \$100.33. Tos kainos kaip
"safe driver" taikomos dar 40%
mažesnės. Reguliarios būtų žy-
miai aukštesnės. Mėginau tai pa-
čiai apdraudai įieškoti kitos
kompanijos žemėnių kainų,
bet visur vienodai atsovė, kad
tai neįmanoma. Svarbiausios
priežastys privertė apdraudos
kainas kelti, tai nesilaikant nu-
statytų greičio ribų keliuose,
kur įvyksta žymiai daugiau ne-
laimių bei nepaprastai iškilę
medicinos patarnavimai, auto
taisymai ir jų atsarginės dalys.

Taipgi labai iškilę ir pačių ap-
draudos bendrovių administra-
cijos išlaidų išlaidos. Nega-
na to numatoma, kad ateityje
apdraudų ratos dar labiau kil-

siančios. Pagaliau gi kada bus
prieta nusistovėjimo riba?

J. J. Ila

Sausra Anglijoje

Kokios nebūvo per 500 metų

LONDONAS. — Milijonai gy-
ventojų Pietiniame Wales kiek-
vieną dieną per 17 valandų ne-
gauna vandens nė lašo, nes nuo
2 val. popiet iki 7 val. sekančio
ryto vanduo visiškai uždromas.
Tokios sausros Anglijos 500 me-
tų istorija nežino. Tai gyven-
mo būdas, į koki turės įprasti
56 milijonai Britanijos gyvento-
jų, jei dangus nebeatidarys sa-
vo užtvankų, nugustauja buvusį
drėgnų miglotų salų gyventojai.
Belgija ir Prancūzija irgi šią
vasarą pergyvena rekordinę
sausrą.

Dėl vandens stokos daug pra-
monės įmonių uždaro, bedar-
bių skaičiai daugėja; kitos įmo-
nės pereina į trijų dienų darbo
savaitę.
Grūdų, bulvių ir cukrinių run-
kelių derlius numatomas 30 nuo-
šimčių mažesnis. Ypač labai pa-
brango daržovės. Vien Belgija
apskaičiuoja, kad sausra jai jau
padarė nuostolių \$125 milijonų
sumai.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Jūs tyrinėjate Raštus, nes tarlatės juose turį amžiną gyvenimą;
Jis tel ir yra, kurie liudija apie mane". — Jono 5:39.

Mūsų tekste pasakyta, kad šventasis Raštas apreiškia mums Viešpatį
Jėzų. Todėl norintieji jį pažinti turi ieškoti žinių apie jį šventajame Ra-
šte. Tuo tikslu Dievas davė mums apaštalus, pranašus ir mokytojus. Žmo-
nių žodžius galime priimti tik tada, kai jie sutinka su gyvojo Dievo žo-
džiu. O norint suprasti kas parašyta, reikia šventosios dvasios pagalbos.
Šventąjį Raštą reikia netik skaityti, bet tyrinėti; o naudingų ir gyvenimui
reikalingų pamokų gausime tik tada, kai būsimie nuolankūs ir pasirengę
priimti mums Dievo duotąsias pamokas, kurios padarys mus tinkamais ge-
riems darbams.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra m-
rusis? Į tą klausimą atsako knygtė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ TŪTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6045 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAKAMŲ VERTA
Kl. 7-9000 Kl. 7-9001

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpubl 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virgini 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

TRUMPAI

— Jonas Janulaitis, mūsų bendradarbis iš Marquette Parko apylinkės, atsiuntė tokį laišką: "Naujiųjų rudeninių piknikas turi įvykti rugsėjo 12 d. Tačiau iš anksto nustatytas planas tą dieną turės būti Michigan, South Haven, Glenn ir Fennville gražioje apylinkėje. Piknikas dalyvauti negalės, tad šioje pa-sekoje iš anksto išpirkti \$12 vertės Money Order'į ir kartu su šio laišku prisiunčiu Tam-stoms. Si mano maža auka te-būna parama Naujienoms jų smagaus pikniko progai". Dėkui už laišką ir už auką.

— Linkuvių susitikimas įvyks S. m. rugsėjo mėn. 4 d. 7 val. 30 min. vakare Igno Andrešino bute: 5731 S. Washtenaw, tel. 925-0693.

Susitikimo dalyviams Dr. A. Šešplaukis padarys pranešimą apie parengtą Linkuvos gimna-zijos monografiją. Visi linku-viai, o ypačiai būvę Linku-vos gimnazijos mokytojai ma-loniai kviečiami dalyvauti.

— Vilniaus krašto lietuvių suvažiavimas vyks ne "Laisvo-sios Lietuvos" laikraščio palat-pose, kaip anksčiau buvo skel-bta, bet Chicago Savings & Loan Association salėje, 6245 S. Wes-tern Ave., Chicago, Ill.

VKLs-gos Centro V. ba-
— Vanda Zelenienė, iš Rese-da, Cal., praneša, kad Kaukių

balius — Derliaus šventė įvyks S. m. spalio 30 d. v. vak. San-ta Monica Women's Club salėje. Rengia Pabaltiečių Radijo Lietuvių programos komitetas (Baltic Heritage Radio). Visi kviečiami.

— Dail. Kasiulių dailės darbų paroda atidaryta Jaunimo Cen-tro Ciurlonio Galerijoje (5620 So. Clermont). Lankymo valan-dos: šioadieniais 7-9 v. v.; šeštad. 11 v. r. — 9 v. v.; sek-mad 11 v. r. — 1 val. p. p. ir 6-9 v. v.; pirmad. 3-9 v. v. (pirm.) 8 v. v. Nupirkti paveik-slai atsiimami uždarymo die-ną.

— Jolita Kriaučiūnaitė, V-tosios Tautinių Šokių šventės programos pranešėja, yra pa-kviesta pranešti jaunimo ban-ketą, kuris įvyks McCormick salėje.

— Jolanda ir Petras Kaušas neseniai atremontavo ir atida-rė restoraną, svetainę ir kok-teilių barą "Metropolis" Mar-quette Parko apylinkėje, 6538 So. Western Ave. Didysis atidarymas bus šį penktadienį, rugsėjo 3 d., ir tęsis visą savaitę. Jie yra pasiruošę priimti vietinius ir atvykusius į Tau-tinių šokių šventę svečius. Su-žinojusi apie Laimės šulinį Naujienų pikniką, ponis Jolan-da įteikė gero šampano bonką laimingam pikniko dalyviui, linkėdamas Naujienoms geros

sėkmės, o visiems piknikauto-jams linksmo popiečio.

J. Venclova iš Brighton Parko apylinkės, lituanistikos istorinių studijų autorius bei spaudos bendradarbis, lan-kėsi Naujienose ir Mašinų fon-dui įteikė 1\$5. Dėkui už vizitą, naudingus pokalbius ir už au-ką.

— Viktoras Bender iš New Yorko, artėjančių švenčių pro-ga atvyko į Chicago lankyti sa-va sūnų ir kitus gimines bei pa-žįstamus. Ji ilgą laiką gyveno Chicagoje, priklausė "Pirmyn" chorui ir čia pradėjo dainininko ir scenos darbuotojo karje-rą, kuri tapo jo pragyvenimo šaltiniu bei nuolatinių darbų scenos mene.

— Monika Austinaitė iš Be-verly Shores, Indiano universi-teto Fizinio lavinimo kolegi-jos, esančios Terra Haute mies-te studentė, pakviesta į India-nos Moterų lygos Softball rink-tinę atstovauti valstijai pirmė-nybėje, kurioje bus New Yorke. Stud. Monika vasaros atosto-gų metu daug padeda Naujie-noms, dirbdama administraci-joje. Ji taip pat dalyvaus Nau-jienų piknike rugsėjo 12, Polo-nia Grove.

— Joseph Gedraitis iš Ogles-by, Ill. mirė praėjusią savaitę su-laukęs 86 m. amžiaus, palaido-tas St. Ann kapinėse, Spring-da Valley. Liko liūdėti sūnus ir dvi dukros su šeimomis. Ve-lionis buvo Naujienų skaityto-jas nuo 1944 m.

— Muz. Liudas Jaroškas, gyv. Rockford Ill., mirė rugpi-uo 28 širdies liga sulaukęs 57 m. amžiaus. Velionis buvo baigęs Lietuvoje inžinerijos moks-lą ir konservatoriją. Buvo ži-nomas kvartetu vadovas, solis-tas, koncertų organizatorius ir visų mylimas tautietis. Liūdė-ti liko žmona Irena, dukterys

su šeimomis ir kiti giminės bei-grūsūs draugai ir gerbėjai.

LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO SUSIRINKIMAS

Šių metų rugs. 3 d., 7:30 v.v. (kaip visuomet pirmą mėnesio penktadienį), Marquette Parko Fieldhouse (Marquette Road ir S. Kedzie sankryžoje, įvyks Lie-tuvių Spaudos Klubo susirinki-mas. Jame bus neginėjamas pastarojo metų mūsų spaudoj-palietas Lietuvos žydų sandy-mo klausimas.

Klubo nariai ir prijaunantieji prašomi atsilankyti.

Klubo Valdyba.

Apskrities kalėjimas netenka viršininko

Dabartinis apskrities kalėjimo viršininkas Winston E. Moore įvairių įvykių ir skundų išspaus-tas iš tarnybos. Jo tarnybos ter-minas baigiasi rugpiučio 31 d. Apskrities šerifas R. J. Elrod turi teisę paskirti naują žmogų Moore vieton iki kalėjimų tary-ba suras tinkamą kandidatą. Bet šerifas to nedarė. Jis palieka senąjį kalėjimo viršininką lai-kina eiti pareigas, bet tik kitu titulu.

Į kalėjimo viršininko atsira-dusią laisvą vietą yra daug kan-didatų, tarpe kurių bus įrašytas ir buvęs viršininkas Moore. Kas bus naujuoju kalėjimo viršininku, tuo tarpu nežinoma, taryba dar nėra pasirinkusi. Sakoma, kad Čikagos mero Daley žodis bus nusveriantis, sprendžiant apskrities kalėjimo viršininko rinkimus.

Juodųjų Panterų vadas pavirtęs nekaltu avelu

Buvęs "visagalis Juodųjų Pan-terų steigėjas ir vadas revoliu-cionierius Eldridge Cleaver, pa-bėgęs Kalifornijoje nuo teismo už dalyvavimą susisąjudyje su po-licija, išbuvęs pabėgėliu svetur 7 metus ir parašęs piktą prieš JAV knygą, grįžo į JAV pareišk-damas, kad nusivylęs neradamas demokratijos visose jį priėmu-siose šalyse — Kuboje, Alžyre ir Prancūzijoje.

Dabar po \$100,000 užstatu laisvas laukia teismo, skelbiant "atsivertęs į krikščionybę" ir esąs pavirtęs, į žmogų su širdi-mi pilna geros valios".

HELP WANTED — MALE
Dorbininkas Kelvia
TURRET LETHO OPERATORIAI
IRANKINIŲ DIRBEJAI
MASINISTAI

Nuolatinis darbas su viršlais. Aukš-čiausi atlyginimai. Daug priedų. Ga-limybes pakilt. Mes kalbame lietuviš-kai.
DUNDICK CORP.
4616 W. 120 St. Cicero.
Tel. 656-6363

AUTOMATINIS SCREW MAŠINOS
OPERATORIAI IR SET-UP
SPECIALISTAI

patyru. su Brown & Sharp mašinomis. Nuolatinis darbas su viršlais. Aukš-čiausi atlyginimai. Daug priedų. Ga-limybes pakilt. Mes kalbame lie-tuviškai.

DUNDICK CORP.
4616 W. 120 St. Cicero.
Tel. 656-6363

SET-UP
PRESS BRAKE

Must be experienced in making complete setups from blue-prints, kes from blue-print. * * *

PUNCH PRESS
Must have experience making own complete setups from blue-prints, complete knowledge of progressive dyes, automatic feeds and straight presses. * * *

We offer complete Company paid benefit package, which includes hos-pitalization major medical, life insu-rance, pension profit sharing. We of-fer up to \$6.51 per hour to start with periodic increases plus cost of living adjustments. Overtime available. Ex-celent conditions. * * *

IF YOU HAVE SKILLS FOR ANY OF THE ABOVE JOBS Apply: READY METAL MFG.
4520 W. 47th St.

RENTING IN GENERAL
NUMBERS

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas rimtai suaugusių šeimai. 3951 So. Campbell Ave. Tel. VI 7-4316.

Ford Motor b-vė derasi
DETROITAS. — Ford Motor bendrovė Detroito stengiasi su auto darbininkų unija susitarti dar prieš rugsėjo 14 d., senjojo kontrakto pabaigą. Bet derybos vyksta labai lėtai. Greičiausiai tik paskutinę minutę bus susi-tarta arba bus paskelbtas strei-kas.

Ford Motor bendrovės įmonė-se Detroito dirba 170,000 darbi-ninkų.

RESTORANAS IR SVETAINE
METROPOLIS
6538 So. Western Ave., Chicago, Illinois

praneša visiems mielėms tautiečiams, kad restoranas, svetainės ir kok-teilių baro

DIDYSIS ATIDARYMAS
įvyks penktadienį, rugsėjo 3 d.,
Priešpiečiai nuo 11 val. ryto iki 2:30 val., o po 2:30 iki 2 val. nak-pietis.

JOLANDA ir PETRAS KAUSAI
Savininkai, Tel. 925-5272

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 K. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-dienio iki penktadienio 12:30-1:00 v. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Nauja lietuviška radijo programa
LIETUVOS AIDAI
prasidėjo birželio 4 d. ir yra kiekvieną penktadienio vakarą nuo 10 iki 11-tos val. iš WOPA stoties 1490 AM banga.

Programos vedėja Kazė Brazdžionytė, 2646 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629 Tel. 778-5374.

Juozės Vaičiūnienės knygos
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE. Kišeninio formato 151 psl. Kaina \$2.00
Persiuntimui pašto reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygas galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, IV Virginie 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS, PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISU RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA.]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ERDVUS mūr. 3 meg. bungalow i vakarus nuo Californijos ir 62. Nau-ji alum. langai, did. garažas.

1½ AUKŠTO mūr. Puošnus butas savininkui ir dar geros pajamos. Ar-ti 59 ir Talman.

PELNINGAS investavimas — tri-ju apartm. med. ir. biznio patalpa. Žemi takai. Brighton Parke.

SIMAITIS REALTY
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. A. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?
Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo pa-ruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Su legaliskomis formomis Knyga su formomis gauna-ma "Naujienų" administracijoje. Knygos kaina \$3. Su legalisko-mis formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money orde-riu siusti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608.

Nautienas galima užsisa-kyti telefonu, skambinant ad-ministracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siusti susi-pažinimui. Platinimo vajaus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pazei-davimus ir galimų skaitytojų ad-resus.

(Pr.)
— Kiekvienas lietuvis gali ap-sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lietu-vių Amerikoje (SLA) organi-zacijoj. Vaikams ir jaunuoi-liams pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoi — En-dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus kite apie grupinę Akcidentale apdraudą organizacijų na-riams — tik \$2 už \$1,000 ap-draudą. Dėl šių ir kitokių in-formacijų skambinkite Kristi-nai Austin % Naujienos Tel. 421-6100.

(Pr.)
— Kiekvienas lietuvis gali ap-sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lietu-vių Amerikoje (SLA) organi-zacijoj. Vaikams ir jaunuoi-liams pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoi — En-dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus kite apie grupinę Akcidentale apdraudą organizacijų na-riams — tik \$2 už \$1,000 ap-draudą. Dėl šių ir kitokių in-formacijų skambinkite Kristi-nai Austin % Naujienos Tel. 421-6100.

DEMESIO
62-30 M AMPLIUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$74 pusemėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-5172

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

FETTING CONSTRUCTION
7152 South Kedzie Avenue
Nauji namai ir remonto darbai
atliekami su lie užsakymu.
JULIUS FETTINGIS, savininkas
778-8163

HEATING AND AIR
CONDITIONING
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

D. M. SIO
62-30 M AMPLIUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$74 pusemėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-5172

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapols
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje
NORMANA
BURŠTEINA
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8459
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJIENAS"

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENE — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MOVING — Apdra